[illegible]

༄༅། །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་པཎ་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། དོན་བདུན་ཅུ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༢༢

༄༅། །སྤྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག པཎ་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ། དོན་བདུན་ཅུ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ།

རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
༢༠༢༢

[illegible]
ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག །གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྗོན་པ་ཕས་རྒོལ་བྲག་རི་འཇོམས་པའི་ཐོ་བ། གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། དོན་བདུན་ཅུ་ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་ལེགས་བཤད་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན།
མཛད་པ་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (༡༣༨༥-༡༤༣༨) པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (༡༤༧༨-༡༥༥༤)
ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོ། (༡༧༢༨-༡༧༩༡)
བརྗོད་བྱ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་མཚམས།

སྤྱི་ཁྱབ་སློབ་སྟོན་པ། དགེ་བཤེས་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྤྱི་ཁྱབ་འགན་ཁུར་བ། དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་བློ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ། གླང་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས། དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་སྐྲུན་བདག་དབང་། རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

ཕྱི་ལོ་༢༠༢༢ ལོར་པར་ཐེངས་དང་པོ། དེབ་གྲངས་༡-༥༠༠

རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས་ཨང་། ༩༧༨ ༩༣ ༨༤༨༣༩ ༧༡ ༠

Gyuto Library© 2022
Sidhbari - Dharamshala (H.P.)

Series Title: ra mo che Series; Vol. 13

Volume Titles: 1. *sa lam gyi rnam gzhag mkhas paḥi yid ḥphrog* (*Attracting the Minds of the Adepts—A Presentation of the Grounds and Paths*)
2. *grub mthaḥi rnamg zhag blo gsal dgaḥ ba bskyed paḥi ljon pa phas rgol brag ri ḥjoms paḥi tho ba* (*A Tree Delighting the Clear-minded Ones; A Hammer Destroying the Antagonist Rocky Mountain—A Presentation of the Tenets*)
3. *grub paḥi mthaḥi rnam par bzhag pa rin po cheḥi phreṅ ba* (*A Precious Garland—A Presentation of the Tenets*)
4. *don bdun bcu zur du bkol baḥi legs bśad blo gsal dgaḥ ston* (*A Celebration for the Clear-minded Ones—Setting Aside the Seventy Topics*)

Authors: mkhas grub dge legs dpal bzaṅ po (Kheydrub Gelek Pelzangpo) {1385 – 1438}
paṇ chen bsod nams grags pa (Panchen Sonam Drakpa) {1478 – 1554}
kun mkhyenḥ jigs med dbaṅ po (Kunkhyen Jigmey Wangpo) {1728 – 1791}

Subject: The tenet assertions in the three vehicles.

Editor and Advisor: Geshe Khedrub Norsang
Executive Editor: Ven. Losang Lodup (Librarian - Gyuto Library)
Editorial input: Langtsang Tenzin Rabten

ISBN: 978-93-84839-71-0

Published by: Gyuto Library, Sidhbari – 176057 - Dharamshala
Distt. Kangra (Himachal Pradesh) India

E-mail: gyutolibrary@gmail.com

Printed in New Delhi by Norbu Graphics

༄ དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད།

༄༅།། བསིལ་ལྡན་གངས་རི་དཀར་པོའི་སྲུ་ཁྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བའི་ཁ་བའི་ལྗོངས་འདིར། ཞི་བསིལ་ཕན་བདེའི་རྩ་ལག་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཐོག་མར་དར་བ་ནས་བཟུང་འཕེལ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་འདས་དོན་ལ་ཕྱིར་མིག་རེ་བལྟས་ན། རང་རེའི་ཡབ་མེས་རྒྱལ་བློན་ལོ་པཎ་ཚོའི་དཔའ་སྟོབས་དང་༑ མཁས་མཛངས། དཀའ་སྤྱད་སྙིང་རུས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ཙམ་ལ་བསམ་ནའང་སྤོབས་སེམས་ཤིག་མི་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད༑ འོན་ཀྱང་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར་སྔོན་བྱོན་དམ་པའི་མཛད་སྤྱོད་ལས་མིག་དཔེ་བླངས་ཏེ་རང་རེའི་ཐུག་ཏུ་བབ་པའི་ལྗོག་མེད་ཀྱི་འགན་འཁྲི་གང་ཡིན་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་འཛིན་གནང་དགོས།

དེ་ཡང་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བཀའ་སྩལ་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་

མོངས་བཅོམ་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་སྟབས། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དབུ་ཕར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བགྱིས་ཏེ་དོན་གྱི་གནད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཐོས་དོན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའི་ཉམས་ལེན་ག་ཤའ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གནང་དགོས་པ་ཡིན། གཞུང་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་འགྲོ་བླ་ན་མེད་པ་ས་བཅུའི་ལམ་ལྷའི་རིམ་པ། ཐེག་པ་གསུམ་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རྣམ་གཞག །ལྟག་པར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་བསླབ་པ་ལ་སྔོན་དུ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུའི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ས་མཚམས་སོགས་བློར་ཚུད་པར་བྱས་ནས་དངོས་གཞི་གཞུང་ཆེན་མོར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྦྱངས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན།

དེས་ན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་འགན་དམིགས་གཞིར་བཟུང་ནས་འདི་ཡོར་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་འཛིན་གྲྭ་ཁག་གི་བསླབ་གཞི་དངོས་དང་ཟུར་བལྟའི་གཞུང་བཅས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་བཞིན་པའི་ཁོངས་ནས་གཞི་རིམ་དྲུག་པའི་གཞུང་ཆེན་གྱི་བསླབ་གཞི༑ རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེའི་ཐུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་<<ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག>> མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་

གྲགས་པས་མཛད་པའི་<<གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྗོན་པ་ཕས་རྒོལ་བྲག་རི་འཛོམས་པའི་ཐོ་བ་>>དང་། <<ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དོན་བདུན་ཅུ་ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་ལེགས་བཤད་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན་>>རྣམས་རྩ་བའི་བསླབ་གཞི་དང་། དེ་འབྲེལ་གྱི་ཟུར་ལྟའི་གཞུང་ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་<<གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་>> བཅས་གལ་ཆེའི་གཞུང་འདི་དག་དཀྱུས་ཅིག་ཏུ་<<ར་མོ་ཆེ་པོད་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པར་>>དཔར་སྐྲུན་ཞུས་ཡོད། དེའང་གཞུང་དེ་དག་ཡོངས་གྲགས་དེབ་གཟུགས་སུ་དཔར་སྐྲུན་བྱས་ནས་རྒྱུན་སྤྱོད་གནང་བཞི་པའི་དཔེ་དེབ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་མཛད་པ་པོ་སོ་སོའི་གསུང་འབུམ་དང་ཞིབ་བསྡུར་གྱིས་དག་ཞུས་བྱས་ཡོད། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་རྩ་བའི་དཔར་གཞི་སྐུ་འབུམ་དཔར་མ་བྱས་ནས་གཙང་དཔར་དུ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་འོག་མཆན་དུ་བཀོད་ཡོད།

ད་ལམ་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་བཞིན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་གཞི་གསར་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཞུ་དག་བགྱིས་ཏེ་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་སྐབས། དད་སྟོབས་ལྷག་བསམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་དགེ་སློང་དམིགས་བསལ་བ་ཐུབ་མིང་ནས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་

སྦྱར་ཏེ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེ་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། ྅གོང་ས་྅སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གི་གཙོས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་ཐུགས་བཞེད་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཉི་འོད་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་སྟེ་འགྲོ་རྣམས་ཞི་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་རོལ་བའི་བསྔོ་སྨོན་དང་བཅས་རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༤༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༣ ལ།

༄ དཀར་ཆག

དཔེ་སྐྲུན་གླེང་བརྗོད། iii

དང་པོ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག ༡

ཐར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ༣

ཐར་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། ༨

༡ ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ༦

༢ རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ༩

༣ ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། ༡༢

ལམ་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་གང་ལ་སྐྱེ་ཞིང་གང་དུ་གནས་པ་དཔྱད་པ། ༢༩

ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཇི་ཙམ་ཐོགས་བཤད་པ། ༣༨

གཉིས་པ། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྗོན་པ། ༨༡

ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར། ༨༣

ཕྱི་རོལ་པའི་དབྱེ་བ། ༨༦

ནང་པའི་དབྱེ་བ། ༥༡

༡ བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ༥༡

༢ མདོ་སྡེ་པ། ༥༦

༣ སེམས་ཙམ་པ། ༥༧

༤ དབུ་མ་པ། ༥༨

གསུམ་པ། གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ། ༧༧

སྤྱིར་བསྟན་པ། ༧༩

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༨༢

ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ། ༨༢

རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། ༨༩

༡ བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ༩༢

༢ མདོ་སྡེ་པ། ༡༠༢

༣ སེམས་ཙམ་པ། ༡༠༩

༤ ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ། ༡༢༡

བཞི་པ། ཡུམ་དོན་ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དོན་བདུན་ཅུ་ཟུར་དུ་བཀོལ་
བའི་ལེགས་བཤད་བློ་གསལ་དགའ་སྟོན། ༡༣༩

དངོས་པོ་བརྒྱད། ༡༤༢

༡ རྣམ་མཁྱེན། ༡༤༣

༢ ལམ་ཤེས། ༡༤༣

༣ གཞི་ཤེས། ༡༤༣

༤ རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། ༡༤༣

༥ རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། ༡༤༣

༦ མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ། ༡༤༣

༧ སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། ༡༤༤

༨ འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ། ༡༤༤

དོན་བདུན་ཅུ། ༡༤༤

༡ མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ། ༡༤༤

༢ སྦྱོར་བཞི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་དྲུག ༡༦༢

༣ ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི། ༡༨༡

དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༡༨༧

༄༅། །ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཁས་པའི་
ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

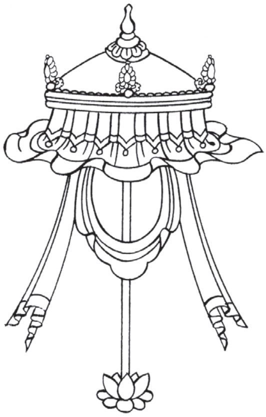

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གསུང་གི་དབང་ཕྱུག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལམ་དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་གང་ལ་སྐྱེ་ཞིང་གང་དུ་གནས་དཔྱད་པ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཇི་ཙམ་ཐོགས་པ་བཤད་[1]པ། ཞར་ལ་གང་ཟག་གི་[2]དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་ལྔའོ། །

དང་པོ་ཐར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བཤུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བཤུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས། མྱང་འདས་སུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བཤུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས༑ ཕྱེ་བཤུལ་དུ་གྱུར་པ་སོགས་འོག་མ་ཀུན་ལའང་འགྲེ།

‘གཉིས་པ་ལ་’[3]ཐེག་པའི་སྒོ་ནས། གྲངས་[4]ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས། བསླབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ཐེག་པའི་སྒོ་

༡ ཐོགས་བཤད་ གཙང་དཔར།

༢ གང་ལ་ གཙང་དཔར།

༣ དབྱེ་ན། གཙང་དཔར།

༤ དྲང་ གཙང་དཔར།

ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་ཞུགས་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས༔ དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་ཐར་པ། ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་སོ།།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། ‘དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས’’[1]ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་ཞུགས་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱང་འདས་སོ།;། གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔའོ།། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལས་དང་པོ་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དད་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ།

[1] ཉན་ཐོས་ གཙང་དཔར།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་སྒོམ་བྱུང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད༐ རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[1] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ༐ གང་ཟག་རྟག་གཅིག་[2]རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས༐ རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་འབྱུང་ལ་

༡ མཚན་ཉིད་ གཙང་དཔར།
༢ ཅིག་ གཙང་དཔར།

ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལམ་ལ། ཆོས་བཟོད། ཆོས་ཤེས། རྗེས་བཟོད། རྗེས་ཤེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ །

བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ། ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ། ཆུང་ངུའི་འབྲིང་། ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་ངུ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ་དགུའོ།། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་ཕྱེ་

ན༔ འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ལ་[1]རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ། ཆེན་པོ་དང་༔ འབྲིང་དང་། ཆུང་ངུ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ལ་རྒྱ་བའི་དབྱེ་བ། ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་སོགས་དགུ། དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས། གཉིས་པའི་སས་བསྡུས། གསུམ་པའི་སས་བསྡུས། བཞི་པའི་སས་བསྡུས༔ ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྡུས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྡུས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྡུས། སྲིད་རྩེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་དགུའི་གཉེན་པོར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་།[2] འབྲིང་། ཆེན་པོ་དགུ་སྟེ། དགུ་དགུ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་[3]གཅིག་པོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རིམ་གྱིས་[4]པས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒོམ་སྤང་[5]རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། ཉན་ཐོས་ཅིག་ཅར་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་[6]རྣམས། ཆེན་པོ། འབྲིང་། ཆུང་ངུ་དགུར་

༡ སྒོམ་སྤངས་ གཙང་དཔར།
༢ ཆུང་ངུ་ གཙང་དཔར།
༣ རྒྱ་ གཙང་དཔར།
༤ རིམ་གྱི་ གཙང་དཔར།
༥ སྒོམ་སྤངས་ གཙང་དཔར།
༦ སྒོམ་སྤངས་ གཙང་དཔར།

དྲིལ་ནས་རིལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[1] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ལམ་གྱི་[2]བསླབ་བྱ་རྫོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་དང་༑ རྒྱུན་མེད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གཉིས། དེ་ལ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཟེར་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཟེར་རོ།། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞིང་།[3] ཤེས་རབ་

༡ མཚན་ཉིད། གཙང་དཔར།
༢ རང་ལུགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།
༣ ཡིན་ཅིང་། གཙང་དཔར།

རྒྱུད་པའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་ཡང་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་གྲོལ་ལོ།། དེ་གཉིས་ཀས་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཟད་པར་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སངས་རྒྱས་"མ་ཐོབ་བར་"[1]དུ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས༔ རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་རྒྱན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། མངོན་ཤེས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་[2]ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས༔ དང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བཤུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མྱང་འདས། ཐེག་པ་འབྲིང་གི་མངོན་རྟོགས། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཙམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔའོ།། དང་པོ་ལ། མཚན་

༡ མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ གཙང་དཔར།

༢ རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་ལམ་ གཙང་དཔར།

ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས፥ དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ནི་དེའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དེའི་ལས་དང་པོ་པའི་ས། དེའི་དད་པའི་ས། དེའི་ཐེག་པའི་ས་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ། དེའི་སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི፥ རང་རྒྱལ་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་དེའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དེའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །རང་རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་སྒོམ་བྱུང་གི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞིག་དེའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། གཉིས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད༑ རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་དང་བཞིའོ།།

གསུམ་[1]པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་དེའི་འཕགས་ལམ་དང་པོ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་

༡ གཉིས་ གཙང་དཔར།

རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་གོ །

བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[1] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་དགུའོ།།

ལྔ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[2] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་ལམ་གྱི་[3]བསླབ་བྱ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་རང་རྒྱལ་

༡ མཚན་ཉིད་ གཙང་དཔར།

༢ མཚན་ཉིད། གཙང་དཔར།

༣ རང་ལུགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།

གྱི་ལམ། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། སློབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཚོགས་ན་སྤྱོད་[1]པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་དང་། གཅིག་པུར་གནས་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་མངོན་རྟོགས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་ཀྱང་།[2] གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཤེས་རབ་རྐྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[3] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བགྲོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱི་བཤུལ་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་རྟོགས། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་མངོན་རྟོགས། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་

---

༡ དཔྱོད་ གཅང་དཔར།

༢ ཀྱི། གཅང་དཔར།

༣ མཚན་ཉིད་ གཅང་དཔར།

ལམ༔ མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔའོ།།

དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[1] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་མངོན་རྟོགས། དེའི་ལས་དང་པོ་པའི་ས། དེའི་དད་པའི་ས། དེའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ། དེའི་སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་དེའི་ལམ་མོ།། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་མོ།། གཉིས་པ་ལ༔ མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དོན་མངོན་རྟོགས། དེའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །དེའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དེའི་ཚོགས་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་དེའི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་སྒོམ་བྱུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གང་ཞིག༔ དེའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ། ཁྱད་ཆོས་རྟོག[2]པ། ཡོངས་འཛིན། ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་མངོན་རྟོགས།

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ།

༡ མཚན་ཉིད། གཙང་དཔར།

༢ རྟོགས་ གཙང་དཔར།

ཆོས་མཆོག་དང་བཞིའོ།། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་[1]རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་ལྷག་པར་འཕྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་[2]རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གང་ཞིག་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་མ་ཐོབ་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། འཛིན་པ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་[3]རབ་ཏུ་ཕྱེ་[4]བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཛིན་པ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྣང་ལྷག་པར་འཕྱུར་པ་ཙམ་གྱིས་[5]རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཐོག་མ་དང་། བར་དང་། ཐ་མར་སྐྱེས་པ་ཡོད་དོ།། དབང་པོ་རྟུལ་འབྲིང་རྣོ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཆུང་ངུ། འབྲིང་། ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ།།

---

༡ ཙམ་གྱི་ གཙང་དཔར།
༢ ཙམ་གྱི་ གཙང་དཔར།
༣ ཙམ་གྱི་ གཙང་དཔར།
༤ སྐྱེ་ གཙང་དཔར།
༥ ཙམ་གྱི་ གཙང་དཔར།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[1] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད། ཆོས་ཉིད། སྟོང་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་དང་པོ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནས༔ ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་གོ །འདིར་ཁ་ཅིག །ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་མཐོང་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

[1] མཚན་ཉིད་ གཙང་དཔར།

ཞེས་ཟེར་རོ།། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་ནི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ།།

བཞི་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[1] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད༔ ཆོས་ཉིད། སྟོང་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སློབ་ལམ༔ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་མ་སྐྱེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ནས། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུའོ༔༔ དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་རོ།། དེའི་ཆུང་ངུའི་འབྲིང་གིས་དེའི་ཆེན་པོའི་འབྲིང་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་རོ།། དེའི་ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོས་ནི། དེའི་ཆེན་པོའི་ཆུང་ངུ་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་ས་བཞི་[2]པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཟེར་རོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་འབྲིང་གི་ཆུང་

༡ མཚན་ཉིད་ གཙང་དཔར།

༢ གཞི་ གཙང་དཔར།

དུ་འབྲིང་གི་འབྲིང་པོ་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་རྣམས་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ས་ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་ཐེར་"ཟོ།། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་"[1]ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་"རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམས་"[2]བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་སྤང་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ། ཆུང་དུའི་འབྲིང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་རྣམས་སྤོང་ལ། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ས་བརྒྱད་པ༔ དགུ་པ། བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་ཐེར་ཟོ།། དེས་ན། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་ཞིང་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་ལ། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ལ། མ་དག་ས་བདུན་ཞེས་བྱ་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ། དག་པ་ས་གསུམ་ཞེས་བྱའོ།།[3] དེ་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པས་དག་མ་དག་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་མ་གྱུར་ལ་བྱའོ།། སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་། མཉམ་གཞག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོས་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་དེ་དག་དངོས་སུ་སྤོང་ཞིང་༔ གཉིས་པས་སྤང་བྱ་ཐག་སྲིང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་[4]ཡིན་ནོ།།

༡ ཧོ།། དེའི་ཆུང་དུའི་ཆེན་པོས་ནི། དེའི་ གཙང་དཔར།

༢ རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ གཙང་དཔར།

༣ ཞེས་བྱ་ལ། གཙང་དཔར།

༤ སྤོང་བ་ གཙང་དཔར།

བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ས་གཉིས་པའི་ནང་ཚན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཨ་ཧྲཱུས་ས་འོག་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ས་གོང་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་འཆད་ཅིང་། ས་བཅུ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་[1]ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལས་གསུངས་སོ༔ མདོར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ༔ མཉམ་གཞག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།།

ལྔ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་།[2] དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསླབ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤྱངས་པའི་ལམ༔ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ། ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ། གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རྣམ་གཞག་དཔྱད་

༡ ཅེས་ གཙང་དཔར།

༢ མཚན་ཉིད་ གཙང་དཔར།

པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགག་གཞག་གཉིས་ལས།[1] དང་པོ་ལ། སྐུ་གསུམ་མམ་བཞིར་དབྱེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞིའམ་ལྔར་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་། སྐུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་ལ། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་༔ སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་ལོངས་སྐུ་ཡིན་ཞིང་།[2] བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་ནོ།། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་སྐུ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། མཉམ་ཉིད་དང་། སོར་རྟོག་གཉིས་ནི་ལོངས་སྐུ། བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྲུལ་སྐུར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་སློབ་ལམ་གྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་བོ།། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ལས༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གནས་རིགས་གནས་གྱུར་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ངོ་བོ་ཉིད་

༡ དགག་གཞག་གཉིས། གཙང་དཔར།

༢ ཡིན་ཅིང་། གཙང་དཔར།

སྐུ་ཐོབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་‘ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་’[1]ལ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྦྱང་འབྲས་ཞེས་བྱ་ལ། ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་གཟུགས་སྐུ་ཡིན་པས། ལྷག་བཅས་སྦྱང་འབྲས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀླུའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ཕུང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས།།[2] གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བཞག་པ་ཡིན།། ཕུང་པོ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར།། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕུང་པོ་མེད།། ཅེས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལ་རང་ལུགས་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འཇལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་[3]འཇལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་གྱི་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཡེ་ཤེས་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ།། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་དམིགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས།

༡ སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ གཅོད་དཔར།

༢ ཕུང་པོར་བཅས་པའི་སྦྱང་འདས།། གཅོད་དཔར།

༣ འདིས་ གཅོད་དཔར།

མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒོ་ལྔའི་སྣང་བ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་སྒྱུར་[1] བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་པ་ནས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པར་སློབ་དཔོན་མ་ཧི་ཙི་ཏྲས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་གཞག་དཔྱད་པ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་དངོས་སུ་འཇལ་མི་འཇལ་དཔྱད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་འཇལ་ལམ། འོན་ཏེ་རྣམ་མེད་འཇལ་དཔྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་‘ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།’[2] སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། གསུངས་པ་[3]མི་འཐད་དེ། འདིར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ་ལྟར་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་

---

༡ དབང་བསྒྱུར་ གཙང་དཔར།

༢ ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙང་དཔར།

༣ གསུང་བ་ གཙང་དཔར།

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་པ་དངོས་སུ་འཇལ་བ་[1]མིན་ལ། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་དངོས་སུ་འཇལ་བ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་འཇལ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་རྙེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་འབུད། འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཚཤས་སུ་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ནོ།། དེས་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་གཉིས་ཀ་འཇལ་མོད་ཀྱི། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་འཇལ་ཡང་། སྔོ་[2]འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་[3]མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་ཆེ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར། མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པ་དང་བཅས་

---

༡ འཇལ་ལམ་ གཙང་དཔར།

༢ སྔོན་ གཙང་དཔར།

༣ ཡིན་ན་ གཙང་དཔར།

པས་འཇལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ༑ ཁྱོད་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་ཆ་དང་། འཛིན་རྣམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་དང་། ཡུལ་དངོས་སུ་རིག་པའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ལ་རང་རིག་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི། ཁ་ཆེ་བ་རྣམས་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སློབ་ལམ་དུ་ལམ་དང་༑ གང་ཟག་འགལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལམ་དང་གང་ཟག་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ཁ་དོག་ཀྱང་ཡིན་དབྱིབས་ཀྱིས་[1]ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པས་རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་བེམ་རིག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་སོགས་

༡ ཀྱི་ གཙང་དཔར།

རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བེམ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རིག་པ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར༑ ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བེམ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་དང་སྔོ་[1]འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ཅེས་གསུངས་སོ།། དེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྫས་གཞན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་དང་དུས་མཉམ་གང་ཞིག །རྣམ་མཁྱེན་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

'གཉིས་པ་ཐར་ལམ་'[2]ལ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ༑ སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔའོ།། མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་མངོན་རྟོགས། དོན་མངོན་

༡ སྔོན་ གཙང་དཔར།
༢ ཐར་ལམ་ གཙང་དཔར།

རྟོགས༑ བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་[1]བསླབ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལམ། ཁྱབ་མཉམ་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་གོང་གི་རྣམས་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གསུམ་པ་ནི། ཐར་ལམ་ལ་ཧེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སོ་སྐྱེའི་ལམ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གཉིས་སོ།།

དང་པོའི་[2]མཚན་ཉིད། བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལམ། སྦྱོར་པའི་ས་བོན་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་ལམ། འཕགས་ཆོས་མ་ཐོབ་པའི་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་མངོན་རྟོགས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ་དང༑ སྦྱོར་ལམ་གཉིས་སམ། ཡང་ན། ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེའི་ལམ། 'རང་རྒྱལ་སོ་སྐྱེའི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེའི་ལམ་མོ།།'[3]

དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་[4]དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ༑ དེ་དང་ཁྱབ་མཉམ་པ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་[5]རང་དབང་ཅན་གྱི་

༡ རང་ལུགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།
༢ དང་པོ་ནི་ གཙང་དཔར།
༣ རང་རྒྱལ་སོ་སྐྱེའི་ལམ་མོ།། གཙང་དཔར།
༤ བདག་མེད་ཙམ་ གཙང་དཔར།
༥ ཅིག་ གཙང་དཔར།

བདག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་[1]དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་[2]སོགས་སོ།། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་ཙམ་དོན་སྤྱིའི་སོགས་སོ།།། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་ས་བོན་གཏན་ནས་མ་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ལམ། ཐེག་ཆེན་སེམས་‘བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་’[3]སོ་སྐྱེའི་མངོན་རྟོགས༑ ཆོས་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་འགྲེ། གསུམ་པ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལམ། སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་འགའ་ཞིག་སྤངས་པའི་ལམ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་མྱོང་གི་གང་ཟག་གི་མངོན་རྟོགས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་དང་གསུམ་མོ།། ཡང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་དང་གསུམ་མོ།།

༡ སྟོང་པ་ཙམ་ གཙང་དཔར།

༢ ཀྱི་ གཙང་དཔར།

༣ བསྐྱེད་པའི་ གཙང་དཔར།

དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་[1]རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་སོགས། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་འགག་ཞིག་སྤྱངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་དུ་སོགས། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་ས་བོན་འགག་ཞིག་སྤྱངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད༑ འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་སོགས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཆོས་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་འགྲེའོ།།

དེ་ཡང་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གང་རུང་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཚོགས་སྦྱོར་གང་རུང་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཚོགས་ལམ་ཡིན་ཀྱང་།[2] སོ་སྐྱེའི་“ལམ་མ་ཡིན་”[3]པའི་ཕྱིར་རོ།། སྔ་ཟུར་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་

༡ ཅིག་ གཙང་དཔར།

༢ ཡིན་ཅིང་། གཙང་དཔར།

༣ ལམ་ཡིན་ གཙང་དཔར།

ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཕྱི་ནུར་མ་གྲུབ་ན་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་སླར་ཉམས་པ་སྲིད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དེ་སོ་སྐྱེའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ཐར་ལམ་ལ་བསླབ་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སློབ་ལམ་དང་། མི་སློབ་ལམ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་[1]བསླབ་བྱ་མ་རྫོགས་པའི་[2]ལམ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་དང་བཞིའོ།། ཡང་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་དང་གསུམ། མི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་པ་རང་ལམ་གྱི་[3]བསླབ་བྱ་རྫོགས་པའི་ལམ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་རྟོགས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མངོན་རྟོགས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ། རང་རྒྱལ་གྱི་མི་སློབ་ལམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དང་གསུམ་མོ།།

---

༡ རང་ལུགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།

༢ རྫོགས་པའི་སློབ་ གཙང་དཔར།

༣ རང་ལུགས་ཀྱི་ གཙང་དཔར།

‘གསུམ་པ་ལམ་’[1]དེ་དག་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་གང་ལ་[2]སྐྱེ་ཞིང་གང་དུ་གནས་དཔྱད་པ་ལ། རྟེན་བརྗོད་པ་དང་། བརྟེན་[3]ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་མོ།། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །འདོད་ཡོན་གྱི་དྲི་རོ་སོགས་ལ་འདོད་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ས་སྐོར་བཅས། དེ་སྐད་དུ་ཡང་༐ དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་ཞེས་བཤད་དོ།།

འདོད་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་ན། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ཀྱི་མི་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྲུལ་དགའ་དང་།[4] གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དེ། འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་རྣམས་ཡོད་ལ། ལྷ་མ་ཡིན་སྟོད་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལྷར་སྡུད་ཅིང་། སྨད་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་དུད་འགྲོར་སྡུད་པ་ཡིན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད༐ གང་ཟག་གི་འདོད་ཡོན་གྱི་དྲི་རོ་སོགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་།

༡ ལམ་ གཙང་དཔར།

༢ ལས་ གཙང་དཔར།

༣ རྟེན་ གཙང་དཔར།

༤ འཕྲུལ་དགའ་ གཙང་དཔར།

དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡང་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཟུགས་ཀྱི་[1]ཁམས་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི།[2] ཚངས་རིས། ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན༑ ཚངས་ཆེན་དང་གསུམ་མོ།། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ན། འོད་ཆུང་༑ འོད་གསལ། ཚད་མེད་འོད་གསུམ་མོ།། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན། དགེ་ཆུང་། དགེ་རྒྱས། ཚད་མེད་དགེ་དང་གསུམ་མོ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ན། སྤྲིན་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་བ། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། འོག་མིན་དང་“བརྒྱད་”[3]དོ།། མདོར་ན། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་[4]གནས་གཙང་མ་ལྔར་འཕགས་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་ལ། གཞན་རྣམས་སུ་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་ངོ་།། ཚངས་ཆེན་དུ་འཕགས་པ་མི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།། གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཟག་གི་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་བཞི་སྟེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་

༡ གཟུགས་ གཙང་དཔར།
༢ དང་པོར། གཙང་དཔར།
༣ བརྒྱད་དེ། གགནས་གཙང་མ་བརྒྱད་ གཙང་དཔར།
༤ བཅུ་བདུན་ གཙང་དཔར།

མཆེད༑ ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད། སྲིད་པའི་རྩེ་མོའོ།།[1] གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གནས་ས་[2]ལ་སོགས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི། རྒྱུ་སྙོམས་འཇུག་བཞི་གང་རུང་བསྐྱེན་ནས༑ དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་ཚོར་བ། འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བཏགས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྟེན་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་[3]གསུམ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་སྙན་མ་གཏོགས་པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ན་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་ཟིན་མཐོན་དུ་བྱས་པ་འདོད་པའི་ལྷ་ལའང་[4]ཡོད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་དོ༑༑ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག །མཐོང་ལམ་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་ཡོད་ཀྱི།[5] དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་མེད་དོ།། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ནི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་དགོས་ལ། སྐྱེས་ཟིན་མཐོན་དུ་བྱས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་

---

༡ རྩེ་མོ། གཙང་དཔར།

༢ གནས་པ་ གཙང་དཔར།

༣ བྱས་པར་ གཙང་དཔར།

༤ ལ་ གཙང་དཔར།

༥ ཡོད་ལགས། གཙང་དཔར།

ཡོད་དོ།།[1] ཉན་ཐོས་ཀྱི་[2]མི་སློབ་ལམ་ནི། ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་དངོས་པོར་སྐྱེར་རུང་ངོ་།།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་སྐྱེས་པ་ཕོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་པ་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་པའི་“ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གཟུགས་ཁམས་”[3]ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་སྐྱེ་རུང་ལ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་མེད་དོ།། དེའི་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ནི། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་པའི་ལྷ་ཕོ་ན་ལ་དངོས་པོར་སྐྱེ་དགོས་པར་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡང་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། ལམ་ཞེས་སྐྱེ་རུང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེར་རོ།། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ།། དེའི་སྒོམ་ལམ་ནི། གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་དང་། གཟུགས་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཅི་རིགས་པར་དངོས་པོར་སྐྱེ་སྟེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག

༡ ཡོད་དེ། གཅོང་དཔར།

༢ ཉན་ཐོས་ གཅོང་དཔར།

༣ ལྷ་གཟུགས་ཁམས་ གཅོང་དཔར།

པ་བཞི་ཐོབ་པ་གང་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་"ཕྱིར་ཞེས་"[1]ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་དག་ནི་དེར་མི་སྐྱེའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྡུད་པར། 'བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོངས་ཞེས།། གཟུགས་མེད་[2]ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་'གཉེར་མི་བྱེད།། ཅེས་"[3]གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེད་དོ།།[4] བསམས་[5]བཞིན་དུ་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་འབྱུང་བར་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་བཤད་དེ༑ རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་

---

༡ ཕྱིར་ གཙང་དཔར།

༢ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ གཙང་དཔར།

༣ གཉེར་བ་མེད་དོ།། གཙང་དཔར།

༤ མཐའ་གཅིག་ཏུ་ငེས་པ་མེད་དོ།། གཙང་དཔར།

༥ བསམ་ གཙང་དཔར།

ཆུབ་ཏུ།། འཚང་རྒྱ་འོག་མིན་གནས་མཆོག་ཏུ།། སངས་རྒྱས་མ་གྱུར་འདོད་ཁམས་སུ།། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མི་མཛད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་འགའ་ཞིག་ལས། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་གོང་ན་འོག་མིན་མཆོ་ཡོད་པས་དེ་ན་གཟུགས་སྐུ་བཞུགས་པར་བཤད་དེ། གཙང་མའི་གནས་མཆོག་སྤངས་པ་ཡི།། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར།། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ནི། འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་འབྱུང་ལ། སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་རྣམས་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ།།

བཞི་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དུས་ཇི་ཙམ་ཐོགས་པ་[1] བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་བུལ་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་ལ། མྱུར་ན་ཚེ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྟེ། ཚེ་དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལམ། གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་[2]གྱུར་ཏེ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། རང་སངས་རྒྱས་ལ་རིགས་གསུམ་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི།[3] ཚོགས་ལམ་གྱིས་[4]བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཙམ་དུ་བསགས་ཏེ།

༡ ཐོགས་ གཙང་དཔར།

༢ ཐ་མར་ གཙང་དཔར།

༣ བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ གཙང་དཔར།

༤ ཚོགས་ཀྱིས་ གཙང་དཔར།

སྲིད་པ་ཐ་མའི་དུས་སུ། སློབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་བཞི་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ༑༑ ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི། བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་གསུམ་གཉིས་ཙམ་དུ་བསགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་གསུམ་སྐྱེས་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།།

ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་ངུ་ནི། མཐོང་ལམ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་གསུམ་ཆ་ཙམ་དུ་བསགས་ཏེ༑ སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་དུས་སུ་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། མི་སློབ་ལམ་གཉིས་སྟན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་དང་པོའི་བར་ལ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དང་པོ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་གཉིས་པ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲངས་མེད་གསུམ་མམ། ཡང་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་གྲངས་མེད་གཅིག །དྲོད་རྩེ་གཉིས་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་མཆོག་གཉིས་ལ་གྲངས་མེད་གཅིག །ས་བཅུ་པོ་ལ་གྲངས་མེད་གསུམ་གསུམ་སྟེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་སུམ་ཅུ་རྩ་

གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པར་[1]འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་བཤད་དོ།། དེ་ལྟར་ཚོགས་བསགས་པའི་དུས་སུ། དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་མྱུར་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་མམ་[2]སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་འགྲུབ་ལ། རྟུལ་པོས་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ།།

ལྔ་པ་ཞར་ལ་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། ལམ་དུ་ཞུགས་མ་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་དང་། ལམ་དུ་ཞུགས་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐར་ལམ་[3]རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐར་ལམ་[4]རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྐྱོང་བའི་སྐྱེས་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག །རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག །ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་གྱུར་པའི་[5]སྐྱེས་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་

༡ སངས་རྒྱ་བར་ གཙང་དཔར།

༢ གསུམ་དུ་ གཙང་དཔར།

༣ ཐར་པ་ གཙང་དཔར།

༤ ཐར་ལམ་ གཙང་དཔར།

༥ འགྱུར་བའི་ གཙང་དཔར།

ཚོགས་ལམ་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད༑ དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྦྱོང་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་པ། མི་སློབ་ལམ་པ་དང་གསུམ།

དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ། རང་རྒྱལ་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་སོ་སྐྱེ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག །གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྦྱོང་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་བུ།

གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་བུ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་འབྲིང་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག །གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་སྐྱོང་བ། དབྱེ་ན། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་པ་དང་༔ མི་སློབ་ལམ་པ་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་བུ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་བུ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཕྱིན་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་བུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། སོ་སྐྱེས་[1]དང་། འཕགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཞིག༔ འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བ། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་འབྲིང་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གསུམ་མོ།། གཉིས་

༡ སོ་སྐྱེ་ གཙང་དཔར།

པའི་མཚན་ཉིད། དོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་བཞི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཞིའོ།། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གང་ཞིག །འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་སྒྲོང་བ། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་པ། མི་སློབ་ལམ་པ་དང་གསུམ་མོ།། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་[1] མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ནས། ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་དྲུག་གོ །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། དབྱེ་ན། ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དགུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དགུའོ།། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཕྱིན་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱེས་བུ། དབྱེ་ན། ཡོངས་སྤྲུལ་གཉིས༔ ལམ་དང་། གང་ཟག་འགལ་བས། མཐོང་ལམ་པ་དང་མཐོང་ལམ་གཉིས་མ་ནོར་བར་མཛོད། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་[2]པ་ཞེས་པ་ནི་

༡ ཐེག་ཆེན་གྱི་ གཙང་དཔར།

༢ མཐོང་ལམ་ གཙང་དཔར།

གང་ཟག་དང་།[1] མཐོང་ལམ་ཞེས་པ་ནི་ལམ་[2]ཡིན་ནོ།།

ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་མཁས་པའི་[3]ཡིད་འཕྲོག་འདི་ནི། མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བའི་ངོར། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས༔ དབེན་གནས་རི་བོ་མདངས་ཅན་གྱི་རི་ཁྲོད་དུ་སྦྱར་བའོ།། །།

༡ གང་ཟག་ གཙང་དཔར།

༢ མ་ གཙང་དཔར།

༣ རྣམ་གཞག་ གཙང་དཔར།

༄༅། །ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་ཡངས་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་
པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པས་མཛད་པའི་
གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བློ་གསལ་སྒྲོ་བ་
བསྐྱེད་པའི་སྟོན་པ་ཕས་རྒོལ་བྲག་རི་
འཇོམས་པའི་ཐོ་བ་ཞེས་
བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

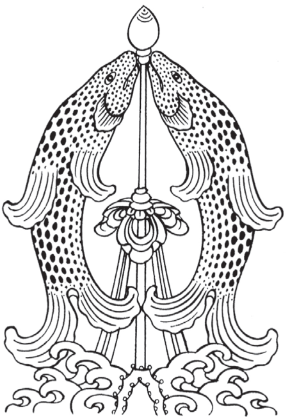

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ༔ འདིར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་ནང་གི་
ཁྱད་པར་དང་། ཕྱི་ནང་སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །ལྟ་བ་
བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་
གང་ཟག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
གང་ཟག་ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ༔ བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་
པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེས་ལྟ་བ་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་
མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་
དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག །ལ་
སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད།། ཅེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་
སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་བར་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འཇིགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ལ། བོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བོད་གངས་ཅན་ན་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད༑ གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་འཕེན། གཞན་ཡང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་

པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་དང་། ཁྱིམ་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་ཤེས་པའི་དེའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བློན་པོ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་གི་ལུགས་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱི་ནང་གང་རུང་གང་ཞིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་གཞན་སྐྱབས་གནས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་དབྱེ་བ་དང་༔ ནང་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་པ། གྲངས་ཅན་པ། གཅེར་བུ་པ། རིག་བྱེད་པ། རྒྱང་འཕེན་པ་སྟེ་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ། རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། བྱེ་བྲག་པ༔ ཀཎ་མིག་པ། གཟེགས་ཟན་པ། འུག་པ་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་པ་སྟེ་ལྔ༔ དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མིག་ཀཎ་པ་ལ་བལྟ་ཞིང་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུངས་པས་ན་ཀཎ་མིག་པ། གཟེགས་མ་ཟ་ཞིང་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུངས་པས་ན་གཟེགས་ཟན་པ། འུག་པའི་གསོལ་

གྱོན་ཅིང་བརྟུལ་ཞུགས་བསྲུངས་པས་ན་ཨུག་པ་ཅན་པ། དབང་ཕྱུག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བས་ན་དབང་ཕྱུག་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།།

ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་ནི། རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི།། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་བཤད། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ། རྫས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རྫས་ལ་དབྱེ་ན། བདག །ཕྱོགས། དུས༔ ནམ་མཁའ། ཡིད། འབྱུང་བ་བཞིའོ།། ཡོན་ཏན་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་གྲངས་ཚད་དང་།། སོ་སོ་དང་ལྡན་རྣམ་དབྱེ་དང་།། ཕྱི་གཞེར་དྲོ་སྣུམ་འདུས་བྱས་དང་།། བདེ་སྡུག་འདོད་སྡང་འབད་པ་དང་།།། གནས་དང་གཞན་མིན་བློ་རྣམས་དང་།། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཉི་ཤུ་བཞི།། ཞེས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་བསྣན་པས་ཉེར་ལྔ། ལས་ལ་ཕང་བ་འདེགས་འཛོག་དང་། བརྐྱང་བསྐུམ་ལ་སོགས། སྤྱི་ལ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་དང་། ཉེ་ཚེ་བའི་སྤྱི་གཉིས་ཡོད། ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ན། བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་ཡོད་དེ། བློ། བདེ་བ། སྡུག་བསྔལ། འདོད་པ། སྡང་བ། འབད་པ། ཆོས། ཆོས་མིན། བྱ་བའི་ཤུགས་དང་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་པའི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཇི་སྲིད་དུ་བདག་གི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ནས། བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། བདག་གི་བ་ལ་སྐྱོན་ཅན་དང་༔ སྡུག་བསྔལ་ཅན་དུ་བསྒོམས་པས་བདག་གི་བའི་འགྲོ་འདུའི་

འབྲེལ་བ་ཆད་ནས། བདག་གཅིག་པུར་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བློ་དང་བདག་གི་འབྲེལ་བ་ཆད།། བྱུང་ན་འདུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ།། ཡིད་ལ་གནས་པ་བདག་ཅེས་བྱ།། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཁས་ལེན་པ། གྲངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། གྲངས་ཅན་པ། སེར་སྐྱ་པ། གསལ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་གྲངས་ཁས་ལེན་པས་ན་གྲངས་ཅན་པ། གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་སྨང་འདིང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་སེར་སྐྱ་པ། འབྲས་བུ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཡོད་པ་རང་གི་རྐྱེན་གྱིས་གསལ་བར་ཁས་ལེན་པས་ན་གསལ་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད་དེ། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ། སྤྱི་གཙོ་བོ། བློ་འམ་ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ། དེ་ཙམ་ལྔ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག །འབྱུང་བ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དེ་ཙམ། སྒྲ་དེ་ཙམ། དྲི་དེ་ཙམ། རོ་དེ་ཙམ། རེག་བྱ་དེ་ཙམ་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར༑ དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ། རྣ་བའི་དབང་པོ༑ སྣའི་དབང་པོ། ལྗེའི་དབང་པོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། ཡིད་ཀྱི་དབང་

པོ་སྟེ། ནང་བློའི་དབང་པོ་དྲུག །ལག་པའི་དབང་པོ། རྐང་པའི་དབང་
པོ༐ ཁའི་དབང་པོ། གཤང་བའི་དབང་པོ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཕྱི་
ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལྔ་
ཡོད་དེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་
ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དྲུ། འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དུ་ཞེ་
ན༐ སྤྱི་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ། དབང་པོ་བཅུ་
གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྔ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ། བློ་
འམ་ཆེན་པོ། ང་རྒྱལ། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་བདུན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
སྒྲུ༐ བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ་ཡིན་ཏེ།
རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ།། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་
རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་།། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
སྟེ༐༐ སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།། ཞེས་དབང་ཕྱུག་
ནག་པོའི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་དེ་དག་
གང་ལས་གང་འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྱི་གཙོ་བོ་ལས་བློ་འམ་ཆེན་པོ་འབྱུང་།
དེ་ལས་ང་རྒྱལ། དེ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་དེ་ཙམ་ལྔ། དེ་ལས་
འབྱུང་བ་ལྔ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་ང་རྒྱལ་དང་།། དེ་
ལས་བཅུ་དྲུག་ཚོགས་རྣམས་འབྱུང་།། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཇི་
སྲིད་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཁོར་བ་

ཡིན་ལ། ནམ་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་སྟེ༔ མངོན་ཤེས་གྲུབ་པ་ན་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པས་སྐྱེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོ་བོས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བསྡུས་ནས༔ གཙོ་བོ་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་གཅིག་པུ་གནས་པའི་ཚེ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད༔ རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཤེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དགུའི་གྲངས་ཁས་ལེན་པ་གཅེར་བུ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཡོད་དེ། གཅེར་བུ་པ༔ འཇིམ་མེད་པ། ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པ། ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་པ༔ ཟས་གཙོད་པ། རྒྱལ་བ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གོས་དང་བྲལ་ཞིང་གཅེར་བུར་སྤྱོད་པས་ན་གཅེར་བུ་པ། བསྟན་བྱ་མིན་པ་འཇིམ་མེད་དུ་སྟོན་པས་ན་འཇིམ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་གོས་སུ་ཁས་ལེན་པས་ན་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན། ཕྱོགས་བཅུ་གོས་སུ་ཁས་ལེན་པས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་པ། མི་ལྔ་བསྙེན་པ་དང་། རྩེ་གསུམ་ལ་མཆོང་བར་བྱེད་པས་ན་ཟས་གཙོད་པ། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་རྒྱལ་བ་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཞེས་བྱ་ཚིག་གི་དོན་དགུ་ནི། སྲོག་སྡོམ་ངེས་པ་དགའ་བ་འཆིང་༔ ལས་སྡིག་བསོད་ནམས་ཐར་པ་སྟེ།། ཞེས་བྱ་ཚིག་གི་

དོན་དགུ་ནི།། གཅེར་བུ་པ་རྣམས་སྨྲ་བར་བྱེད།། ཅེས་པ་ལྟར་རོ།། དེའི་ཐར་པ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། ཟས་གཅོད་པ་དང་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འཕེལ་བ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། ཟད་པར་བྱེད་མ་ནུས་པ་རྣམས། ནུས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་རྩེ་གསུམ་ལ་མཆོངས་ནས་ནུས་པ་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཨུ་ཏྤལ་གམ་གདུགས་དཀར་པོ་ཕྱེན་དུ་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འདོད་དོ།། རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རིག་བྱེད་བཞི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་རིག་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད།

རིག་བྱེད་བཞི་ནི། སྔན་ངག་གི་རིག་བྱེད། སྲིད་སྲུང་གི་རིག་བྱེད། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་རིག་བྱེད། ངེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་ལྷ་ཚངས་པའི་ཞལ་བཞི་ནས་གསུངས་སོ།། རིག་བྱེད་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱལ་དཔོག་པ། བྱེད་དཔོག་པ་གཉིས། འོ་ན་རིག་བྱེད་གང་གིས་གང་ལ་བཤད་ཅེ་ན། རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་བཤད། དེས་བྱེད་དཔོག་པ་ལ་བཤད་དོ།། རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། རྒྱང་འཕེན་པ།

མཛེས་པ་བ་གཉིས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཕྱི་མ་རྒྱང་འཕེན་དུ་སོང་བས་ན་རྒྱང་འཕེན་པ། འདི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་སྨྲ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ཚུ་རོལ་ཚེ་འདི་གང་མཛེས་ཀྱི་ཐབས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཞུང་ལས། རང་གི་བུ་མོ་དང་ནི་ཆུང་མ་ལ།། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྤྱོད་ཅིང་ཟ་བར་གྱིས།། ལུས་མཆོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་།། ཞེས་དང་། མཛེས་མ་མང་ཐོས་གང་སྨྲ་བ།། དེ་དག་སྤྲུང་གིའི་རྗེས་དང་མཚུངས།། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། དབུ་མ་པ་སྟེ་བཞི། དེ་ལྟར་ཡང་རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་༎ ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས། དོན་སྨྲ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ཕལ་ཆེ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཙམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མདོ་སྡེ་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་། རང་རིག་མེད་ཅིང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཙོ་བོ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ།། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་རྩ་བའི་སྡེ་བཞི། དེ་ལ་ཕྱེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། རྩ་བའི་སྡེ་བཞི་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། ཐལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པ་དང་བཞིའོ།། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་ནི། རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་། བསླབ་པ་ལ་གུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་སྒྲ་གཅན་འཛིན། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་སཾ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན་ཞིང་། སྣམ་སྦྱར་གྱི་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་ལྔ་ནས་དགུ་ཡན་ལ་བྱེད། སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྟགས་པདྨ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། ཤིང་ལོ་

སོགས་ལ་བྱེད། བྱིན་ལེན་ལག་པ་བཀན་ཏེ་བྱེད། ཉུབ་ལྷག་ཁྲུ་ཕྱེད་དང་དགུས་བར་དུ་ཚོད་ན་ཐུབ་པར་འདོད། ཕལ་ཆེན་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་ནི། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོ། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་པྲ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན། སྣམ་སྦྱར་གྱི་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གསུམ་ནས་བདུན་གྱི་བར་ལ་བྱེད། སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྟགས་དུང་ལ་བྱེད། བྱིན་ལེན་སྣོད་ལ་བྱེད། ཉུབ་ལྷག་ཡོལ་བས་ཚོད་ན་ཐུབ་པར་འདོད། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་ནི། བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་བའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་འཕགས་པ་ཀཱ་ཏ་ཡ་ན། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་པེ་ཤ་ཙའི་སྐད་དུ་འདོན། སྣམ་སྦྱར་གྱི་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་ལ་བྱེད། སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྟགས་དཔལ་བེའུ་ལ་བྱེད། བྱིན་ལེན་འཁྲིག་ཐབས་སུ་བྱེད། ཉུབ་ལྷག་ཐག་པས་བར་དུ་ཚོད་ན་ཐུབ་པར་འདོད། མང་པོས་བཀུར་བའི་སྡེ་པའི་མཁན་པོ་ནི། བྲག་མཁན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་འདུལ་བ་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉེ་བར་འཁོར། སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཨ་ཕ་བྷྲཾ་ཤའི་སྐད་དུ་འདོན། སྣམ་སྦྱར་གྱི་སྣམ་ཕྲན་ཉེར་གཅིག་ནས་ལྔའི་བར་ལ་བྱེད། སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྟགས་དཔལ་བེའུ་ལ་བྱེད། བྱིན་ལེན་སྐྱུར་ཐབས་སུ་བྱེད། ཉུབ་ལྷག་རི་མོས་ཚོད་ན་ཐུབ་

པར་འདོད། དེ་དག་ལས་གྱེས་པའི་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས། སྡེ་པ་ཐ་དད་བཀླུག་པའི་འཁོར་ལོ་ལས།། གཞི་ཀུན་ཡོད་དང་ཆོས་སྲུང་སྡེ།། ས་སྟོན་པ་དང་འོད་སྲུང་སྡེ།། མང་ཐོས་གོས་དམར་སློབ་མ་ཅན།། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན།། ཤར་ནུབ་རི་དང་གངས་རིར་གནས།། འཇིག་རྟེན་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ།། རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་རྣམས་ནི།། ལྷ་ཚན་དགེ་འདུན་ཕལ་ཆེན་པ།། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དང་འཇིགས་མེད་གནས།། གཙུག་ལག་ཁང་གནས་གནས་བརྟན་པ།། ས་སྒྲོག་རི་དང་སྲུང་བ་པ།། གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་ནི།། ཀུན་གྱིས་བཀུར་བ་རྣམ་པ་གསུམ།། ཞེས་པ་ལྟར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ཀུན་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། ཆོས་སྲུང་བའི་སྡེ་པ། ས་སྟོན་པའི་སྡེ་པ། འོད་སྲུང་བའི་སྡེ་པ། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྡེ་པ། གོས་དམར་ཅན་གྱི་སྡེ་པ། སློབ་མ་ཅན་གྱི་སྡེ་པ་དང་བདུན་ནོ།། ཕལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཤར་གྱི་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། ནུབ་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། གངས་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ༑ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ། རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་དང་ལྔའོ།། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ན་གནས་པའི་སྡེ་པ། འཇིགས་མེད་ཀྱི་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པའི་སྡེ་པ་དང་གསུམ་མོ།། མང་པོས་བཀུར་བའི་

སྡེ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ས་སྐྱོག་གི་རི་ལ་གནས་པའི་སྡེ་པ། སྲུང་བ་པའི་སྡེ་
པ༔ གནས་མ་བུ་པའི་སྡེ་པ་དང་གསུམ་སྡེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ།། དེའི་དང་
པོ་བདུན་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་བའི་སྡེ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་སཾ་ཀྲི་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན། སྡེ་
པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལྔ་བུ་དང་། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་
སྨྲ་བའི་ཕྱིར། བདུན་པོ་དེའི་དང་པོ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྨྲ་
བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་པོ་ཀུན་རྫས་
ཡོད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར་རོ།། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྣང་གི་གཞི།
སེམས༔ སེམས་བྱུང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་
དང་ལྔའོ།། དེའི་དྲུག་པ་ལ་གོས་དམར་ཅན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་
ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ཟངས་དམར་པོ་ལ་བྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ་ཕལ་ཆེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་
འདུན་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས། དེའི་ཕྱོགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ལ་གནས་བརྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་བརྟན་
བགྲེས་པོ་ཕལ་ཆེ་བ་འདུས་པའི་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་མང་
པོས་བཀུར་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བོ་མང་པོས་
བཀུར་བའི་སྡེ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་
བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། ཉི་འོག་ཤར་ཕྱོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་། ཉི་

འོག་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་མོ།།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཟུང་རྣམ་དང་རང་རིག་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ཡང་ཟུར་དང་པོས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་ཤེས་པ་གཅོད། རྩ་བའི་ཞེས་པས་དངོས་འགལ་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ལ་འཇུག་ཁ་མའི་ཕྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་མདོ་སྡེ་པ་གཅོད། གཟུང་རྣམ་དང་། རང་རིག་ཅེས་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་གཅོད། ཕྱི་དོན་ཞེས་པས་སེམས་ཙམ་པ་གཅོད། བདེན་གྲུབ་ཅེས་པས་དབུ་མ་པ་གཅོད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། མདོ་སྡེ་པ། དཔེ་སྟོན་པ་གཉིས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་མདོ་སྡེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ།། མདོ་སྡེ་པ་ལ་དབྱེ་ན། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་མདོ་སྡེ་པ། གཉིས་པ་ནི། མངོན་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་བཞེད། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་སུ་དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ༏ ཕ་རོལ་པོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་དུ་ཐལ། དོན་བྱེད་ནུས་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐ་མས་སེམས་ཅན་དུ་བགྲངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་༏ རང་འབྲས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར།

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སེམས་ཙམ་པ། རྣམ་རིག་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པའོ།། དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། སེམས་ཙམ་རྣམ་རྫུན་པ་གཉིས། རྣམ་བདེན་རྫུན་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་སྣང་བའི་རགས་པ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་པོའི་མཚན་

ཉིད། དེ་གང་རུང་གང་ཞིག། དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་སྣང་བའི་རགས་པ་
སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད།
དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་
མེད་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང་གསུམ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར།
དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་སྣང་བའི་ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་རྫས་ཐ་དད་
པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྔོན་པོ་འཛིན་
པའི་དབང་ཤེས་དང་། སེར་པོ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྫས་
ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་བདེན་པ། དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་སྣང་བའི་
ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་གཉིས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྫས་
གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དེ་འདྲའི་ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་གཉིས་
རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་རྣམ་བདེན་པ། དབང་ཤེས་ལ་ཁྲ་བོར་
སྣང་བའི་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་ཁྲ་བོ་གཉིས་ཤེས་པའི་རྫས་སུ་
མཚུངས་ཀྱང་། དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པའི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟ་བུའོ།།
རྣམ་རྫུན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་རྣམ་རྫུན་པ། དྲི་མེད་རྣམ་རྫུན་པ་
གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་གཉིས་
སྣང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
གཉིས་སྣང་མེད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྤྱིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་རང་རང་

གི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་མེད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། དབུ་མ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། དབུ་མ་པ་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྱུ་མ་རིག་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀུན་རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་གཉིས། མཚན་གཞི་རིམ་པ་ལྟར་མྱུ་གུ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ། ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མྱུ་གུ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་དོན་དམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚོགས་དོན་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་རྨོངས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེ་བའི་གནས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་སྙིང་ཡིག་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་ལས།

སྒྲུ་མ་གཉིས་མེད་རབ་ཏུ་མི་གནས་དབུ་མ་གཉིས།། རྣམ་འབྱེད་འདི་ཡང་རྫོངས་པ་ངོ་མཚར་བསྐྱེད་པ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དབུ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་གསུམ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་སེང་གཉིས་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་འཇོག་ཚུལ་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ༑ སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རང་རིག་མེད་ཅིང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཡིན་ཏེ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རང་གི་ལུགས་ལ། དབུ་མ་པ་ལ་གཉིས། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་དང་པོ་ཡིན། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་འཕགས་སེང་

གཉིས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན། ཡང་དབུ་མ་པ་ལ་དབྱེ་ན། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས། ཐལ་རང་གང་རུང་གང་ཞིག ། རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ། རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་རུང་གང་ཞིག །རང་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པར་བཞེད་པ༔ ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་མི་བཞེད་པའི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ལྷ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། དེས་ཕྱི་དོན། གཟུང་རྣམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག །གཞན་སྐྱེ་རྣམས་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དོ།། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས། འཕགས་སེང་སོགས་ནི་ཕྱི་དོན། ཀུན་གཞི། ཉོན་ཡིད་རྣམས་མེད་པར་བཞེད། གཟུང་རྣམ། རང་རིག །འཛིན་རྣམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཞན་སྐྱེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་རྣམས་ཡོད་པར་བཞེད། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གཉིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད༔ འཕགས་སེང་གཉིས་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད། རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་

མེད་པར་བཞེད། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད། དེ་ཡང་སྐྱིར་བཏང་ཡིན་གྱི། དམིགས་བསལ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འཇུག་པའི་ཊཱི་ཀ་ཆེན་ལས། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་སྟོན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འཆད། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འཆད། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པས་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ

རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་།། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན༔ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཁ་ཅིག་དགག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཞི། སྒྲུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་དང་བརྒྱད་ལས། དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མེད་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་མེད་པ། རང་རིག་མེད་པ་དང་བཞི། སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་རྣམས་སོ།། ཞེས་ཟེར་ན། འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དགག་པའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་ཆེན་པོ་ལྔ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ།། དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་

གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག །ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་མེད་པ༑ རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་དོ།།

གཞན་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཡོད་དོ།། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཞེད་དེ། དེས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་མོ།། ཞེས་པའི་མདོ་འདིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་།། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ།། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།། ཞེས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་འདིའི་ཙམ་སྒྲས་བདག་རྟག་པ་དང་། སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་རང་འབྲས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་པོར་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། བསྟན་བཅོས་སེམས་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ།། བྱེད་པོ་ཟ་པོ་དགག་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ༑ ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྐང་པ་བཞིས།

ཕྱི་དོན་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་གཟུང་རྣམ་ཙམ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དེ། དེས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གང་ཟག་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྔ་གང་ཟག་ཏུ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་སྒྲ་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། གཞན་དབང་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། དེ་ལ་འདིར་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཀུན་

བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་གལ་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྟོག་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་དབང་དངོས་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པས་དེ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དེ། དེས་གཞན་དབང་ཡིན་ན། རང་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་དེ། དེ་གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན།།། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོས་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་དང་། དངོས་སྨྲ་བ་དེ་ཡིན་པ་གང་རུང་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་སྨྲ་བ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དངོས་སྨྲ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་

ཕྱིར༑ དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་རིགས་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི། གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ།། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་པོ་ནར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར༑ རྩ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། གཞུང་དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོས་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་དེ། ཐང་མ་ཐག་པའི་འགྲེལ་པ་དེའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་དེ། དེས་སྨྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དེས་རང་རིག་མི་བཞེད་དེ། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། ཡུལ་དུ་སྣང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི།། སེམས་ཉིད་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་སྣང་།། ཞེས་ཡུལ་སྔོན་པོ་སྣང་བའི་སྔོན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རང་རིག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ན། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་མི་བཞེད་དེ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཡིན་ན་དམིགས་པ་ཀུན་

གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་དང་སེམས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར༑ ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། དེས་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག༑ གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དངོས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་འདོད་པས་དབུ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་ཕྱི་དོན་བཞེད་དེ།

དེས་ཆུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་
ཆུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ
གྲུབ་པར་ཡང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆུ་འཛིན་དབང་ཤེས་
ལ་ཆུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོའི་བདེན་གཉིས་
ལས༏ སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་ནུས་
ཕྱིར༐ ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི།། ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ནི་དབྱེ་བ་
བྱས༐ ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་
པ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་འདྲ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་
ལ་མི་བསླུ་བ་དང་། བསླུ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྨིག་
རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་
གོ༏ ཞེས་ཆུ་དེ་ཆུ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་ཆ་
ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་སྨིག་རྒྱུ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་
ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་
པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་
དེ༏ དེས་ཆུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཆུ་དེ་ཆུ་
འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་བཞེད་
པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་

ཕྱིར༔ དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཅན་དུ་འདྲ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་རྟོགས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཆུ་ཆུ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་སྨིག་རྒྱུ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་གཞན་སྐྱེ་བཞེད་དེ། སྨྱུ་གུ་དེ་རང་ལས་གཞན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། ཕྱི་དོན་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཟིན། ཉོན་ཡིད་མི་བཞེད་དེ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་བསྒྲུབས་ཟིན། དེས་རང་རིག་མི་བཞེད་དེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་གྱུར་གྱི་དེ་མ་ཡིན་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་སྣང་གི་ཤེས་པ༔ གཟུང་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར

ཁས་བླངས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་སྣང་གིས་ཤེས་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རང་གི་རིག་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རིག་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པའོ།། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས༑ ཅི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སེམས་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ།། བྱེད་པོ་ཟ་པོ་དགག་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ།། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་།། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ།། རང་གི་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ།། དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན།། ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་བར། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ།། ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ།། ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་།། ཤིན་ཏུ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ།། རིགས་པའི་སྲབ་སྐྱོགས་འཛུ་བྱེད་པ།། དེ་དག་དེའི་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན༑༑ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་ཐོབ།། ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་

ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་
པའི་ཤིང་རྟའི་ཚུལ་གཉིས་ཞོན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བགྲོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་བཞེད་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞི་གྲུབ་ན། བཏགས་དོན་བཙལ་བའི་ཚེ་
ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་
དོན་མེད་པར་བཞེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་
བྱེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དེ། གཟུགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པ་གང་
ཞིག། སྐྱུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱུ་ལྷག་
མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མི་
བཞེད་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཡིད་ཀྱི་བློ་ཁོ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་
ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཇི་སྐད་དུ། ཚད་དང་
མཚམས་སྦྱོར་འདོད་ཆགས་བྲལ།། ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་

རྣམས༔ ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད།། ཅེས་མཛོད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས༔ ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་སེམས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་བཞེད་དེ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་དེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས༔ ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། ཆོས་ལྔ་དང་ནི་རང་བཞིན་དང་།། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་།། བདག་མེད་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོར་ནི།། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་འདུ།། ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཀུན་གཞིའི་བཤད་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཕགས་སེང་གཉིས་རང་རིག་བཞེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན།། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་གྲུབ་མི་འགྱུར།། ཞེས་དྲངས་ནས། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་ཡུལ་བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞིན། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཙུགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་མདོར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་

མདོའི་དགོངས་པ་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་རྩོད་པའི་ལན་དུ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟུན་པ་ཡང་། ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ།།། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་གཙུགས་ནས་སྒྲུབ་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ། འགགས་པ་མ་མཆིས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ངེས་དོན་གྱི་མདོར་

བསྒྲུབས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་། དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བསྒྲུབས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གཉིས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་༑ དེ་གཉིས་མདོ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངེས་དོན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བསྒྲུབས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། དེས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དང་། ཕུང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་སེང་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པ་གང་ཞིག །འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། གཟུངས་རྒྱལ་ནས་གདུལ་བྱ་བཀྲི་བའི་མདོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ༔ འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡངས་པའི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམ་དཔྱོད་མཆོག་གི་སྡེ། མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་
རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༄༅།། སྨད་བྱུང་ཚོགས་གཉིས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་སྙིང་རྗེའི་དྲོད་ཀྱིས་བཞུས་པའི་རྒྱུན།། ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་སྐུའི་འཛིན་མར་ཡོངས་འཁྲིལ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་ཆུ་ཀླུང་འགྲེད།། འཕྲིན་ལས་རླབས་ཕྲེང་གནམ་དུ་རྫོང་བས་མུ་སྟེགས་བྱིས་པ་སྐྲག་བྱེད་པ།། རྒྱལ་སྲས་གདེངས་ཅན་བྱེ་བའི་འཇུག་ཊོགས་ཐུབ་དབང་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་རྒྱལ།། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་དང་།། རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྡུས་འཇམ་པའི་དབྱངས།། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས།། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་བཅས་ལ་འདུད།། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་མཐོང་ཞིང་།། རབ་འབྱམས་མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་སྨྲ་བ་མཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན།། ངོ་མཚར་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོས་བསྒྲེང་བྱེད་པ།། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་བརྩོན་པ་འདོར།། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་བསྡུས་ནས།། རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་རྣམས་རྗེས་བཟུང་ཕྱིར།། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པར་བྱ།། བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ལྡན་རྣམས་གུས་པས་ཉོན།༔ དེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་སྙིང་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚོགས་སུ་

བཅད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་སྙིང་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོང་དུ་ཚུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་ན་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་དྲུང་ནས་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན།། ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་།། སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས།། དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད།། ཅེས་སོ།།

དེས་ན་ལྟ་བའི་གོལ་ས་སྤང་བ་དང་། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ།། བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ།། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད།། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བ་དང་། གྲུབ་མཐས་

བློ་བསྒྱུར་བའོ།། དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ནི༑ དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའ་འོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་བློ་ངོར་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདར་མེད་པས་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ནང་པའོ།། ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ནང་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་

ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྟོན་པ་སྐྱོན་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པ་དང་༐ བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཙུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བསྡུ་ན༐ ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱ་བ། ཕུར་བུ་པ་དང་ལྷ་ལ་རྟོག་གེ་སྡེ་ལྔར་གྲགས་ཤིང་། རྩ་བའི་སྡེ་དྲུག་ཏུ་ཡང་བཤད་དེ༐ བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ།། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་དང་། བྲམ་ཟེ་ཤང་མིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ༐ འདི་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ།། དེ་ཡང་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྫས་དགུར་འདུས་པར་འདོད་ལ། ཁྲུས་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་། སྨྱུང་གནས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་ཐར་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང༐ ནམ་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ཏེ་བདག་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ན༐ བདག་ནི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ༐ ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྙིང་པ་ཟད་པས་སླར་བླངས་པའི་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། བློ་དང་། བདེ་སྡུག །འདོད་སྡང་སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་པའི་ལུས་དང་དབང་པོ་མ་བླངས་པས། བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གྲངས་ཅན་པ་ནི། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ།

ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ།། དེ་ཙམ་ལྔ་ནི༐ གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔའོ།། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའོ།། བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། པགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ།། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ནི། ངག་དང་། ལག་པ་དང་༐ རྐང་པ་དང་། རྐུབ་དང་། འདོམས་རྣམས་སོ།། འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམས་སོ།། དེ་དག་ལས་སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བེམ་པོར་འདོད་ལ༐ གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དོ།། དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ༐ རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བློ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན་དང་། གསུམ་པ་ནི། ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པ་ནི། སྐྱེས་བུའོ༐། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ།། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་

ཞིང་༑༑ བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན།། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ།། སྐྱེས་བུ་དང་། བདག་དང་༑ ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ༑༑ ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དེས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ན། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ།། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། བློ་དང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་༑ དེ་ནི་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་། ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཞིང་། ང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་མོ།། དང་པོ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྐྱེའོ༑༑ གཉིས་པ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེའོ།། གསུམ་པ་ནི། ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེ་ཡང་ལོང་བ་རྐང་ཅན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་

གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འདོད་དོ།། ནམ་ཞིག་བླ་མས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མན་ངག་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་སྐྱེས་པ་ན། རིམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་ན་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བས་སྐྱེངས་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡན་གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་སྟེ་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འདོད་དོ།།

དཔྱོད་པ་བ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལ་གང་སྣང་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔོ་བཏགས་ནས་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ།། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ནི་མེད་དེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་

པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་བས་ན་བདེན་པའི་ངག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ།། གཅེར་བུ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་དགུར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྲོག་དང་། ཟག་པ་དང་༑ སྡོམ་པ་དང་། ངེས་པར་རྒ་བ་དང་། འཆིང་བ་དང་། ལས་དང་། སྡིག་པ་དང་། བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་རྣམས་སོ།། དེ་ལ་སྲོག་ནི་བདག་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ངོ་བོ་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཟག་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་ནི། ཟག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ༑༑ ངེས་པར་རྒ་བ་ནི། སྨྲོམ་མི་འཐུང་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྔོན་བསགས་པའི་ལས་རྣམས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ།། འཆིང་བ་ནི། ཡོག་པར་ལྟ་བའོ།། ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཚེའོ༑༑ སྡིག་པ་ནི། ཆོས་མིན་པའོ།། བསོད་ནམས་ནི། ཆོས་སོ།། ཐར་པ་ནི། ལུས་གཅེར་བུ་དང་། ངག་མི་སྨྲ་བ་དང་། མེ་ལྔ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པས་འཇིག་

རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་ན་འདུག་པའི་གནས། འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གདུགས་དཀར་པོ་གྱེན་ལ་བསྒྲེངས་པ་ལྟ་བུ་ཞོའམ་ཀུ་མུ་ད་ལྟར་དཀར་བ། ཚད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཐྲག་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ། སྲོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ།། དེ་སྐད་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྐྱོས་མེ་ཏོག་དང་།། བ་ཞོ་བ་མོ་མུ་ཏིག་མདོག །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ།། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད།། ཅེས་འབྱུང་ངོ་།།

རྒྱང་འཕེན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞེས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་བློ་བུར་བ་ལས་སེམས་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ།། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དེ། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། བློ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྗོ་འཇིག་པ་ན་རྗོའི་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་པུས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་

བར་འདོད་དེ། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་།། སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མ་གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་།། རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན།། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་།། ཞེས་ཟེར་རོ༑༑ སྨྲས་པ། ལྟ་བ་ངན་པའི་མུ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའི།། ཕྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ།། ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི༑༑ ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་སོ།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།།

གཉིས་པ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི༑ སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྟོ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎ་སཱིར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། དེ་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་བོར་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་དོ།། རང་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས།

སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་།། ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན།།

ཞེས་པ་ལྟར་རོ།། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྟུང་ཡང་། རང་རང་གི་ལུགས་ལ་དབུ་མ་པར་འདོད་དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པར་རློམ་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚེ་རྒྱུ་འགག་པས་རྟག་པའི་

མཐའ་སྤྱོད་ལ། རྒྱུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ།། མདོ་སྡེ་པ་དག་འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་དོ།། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ༑ གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ༎ དབུ་མ་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བཞེད་དོ།། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྣང་བས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་འོག་མ་ལ་སྨོད་པར་མི་བྱའོ།། དེས་ན་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ༑ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་རྣམས་སོ།། གལ་ཏེ་གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་

བླངས་པས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་ཁས་བླངས་པའི་བདག་ནི་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། ཕྱུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་མང་བཀུར་སྡེ་ལ་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ཉི་འོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་སམ། དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ལོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ།། དང་

པོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་སོ།། གཞི་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ།། དངོས་པོ་ལ་རྫས་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བཏགས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པའོ།། དང་པོ་ནི། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྫ་བུམ་དང་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྫ་བུམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་རྫ་བུམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲེང་བའི་རྡོག་པོ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་ཕྲེང་བར་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ

མི་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྟུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས༑ གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན༎ བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ༑༑ བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ༎ ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ༎ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ། ལུགས་འདིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུའོ༎ དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད༑ མཚན་གཞི་ནི། ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས༎ ཟག་བཅས། ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་༎ འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ༎ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་

ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ།། འཕགས་ལམ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འདོད་དེ། བུམ་པ་བུམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མེད་དགག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། འདི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ།། འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག །

ཤེས་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི། མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། སྣང་བ་པས༔ སེམས་གཅིག་པུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད༔ དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ནོ།། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ༔ མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་བེམ་པོ། ལྔ་བ། ཚད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆེར་དུ་གཞལ་ཞིང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དེ། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་སོགས་ཡོད་དོ༑༑ གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་སྒྲ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་

པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུའི་ངག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཆུ་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཟིན་མ་ཟིན་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག༔ སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག༔ བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། ལུགས་འདི་ལ་བེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་མོ།།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་ཁས་ལེན་ནོ།། སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀུར་སྡེ་ལྔས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་མི་འདོད་དེ། དེས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་

བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་༑ ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ནི་གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལྟ་བུའོ།། སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་ནོ།།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ༑ ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་མི་འདོད་དོ༑༑ ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ལ། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ།། ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྦྲེལ་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཁས་ལེན་ནོ།། ཉན་ཐོས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཀྱེ་ཡང་ཅིག་ཆར་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ།། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་མཚན་བཟང་གི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྲོད་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ། སྦྱོར་

ལམ༔ མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ཙམ་ན་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དེས་ན་སྲིད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ནོ།། ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ།། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀར་ཁས་ལེན་ཅིང་། བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་བོ།། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ངེས་པས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་། ལོངས་སྐུའི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མི་འདོད་དོ།། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ལ་ལྷག་བཅས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག

ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ།། ཁ་ཅིག །སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་ཉ་དང་ཨུང་མ་བསྲེས་པའོ།། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་ན་སྡུག་བདེན་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཕར་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དོ།། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་འདོད་དོ།། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ། བདག་བློའི་རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཡིས།། བློ་སྤྱིའི་གཞུང་ལུགས་རོལ་མཚོ་ནས་བླངས་པ།། ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་

གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ།། བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་རྣམས་རོལ་པར་མཛོད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའོ།། གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་གཙོ་བོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་

མཚན་ཉིད། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། གཞི་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་མཚན་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག །རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། རྟག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བརྫུན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱའོ།། འདི་ཡང་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན་གྱི། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་

དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་དང་སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བློ་དོན་དམ་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བློ་དོན་དམ་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ།། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་སྨྲ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི༑ འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །གཅིག་དང་ཐ་དད། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བློ་བཏགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་ཕྱེད་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག །

དབྱེ་ན། མེད་དགག་དང་། མ་ཡིན་དགག་གཉིས། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་བཏུང་བ་ལྟ་བུའོ།། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་། སྒྲུབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ།། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།།

བཞི་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག །

ལྔ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། འདས་པ་དང་མ་འོངས་

པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟར་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།། དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ། དངོས་པོ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ། དངོས་པོ་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་ནི། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།། སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ།། ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར༔ དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འདོད་ལ༔ མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག །ཞེས་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ།། གཉིས་པ་ལ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ༑ རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ཡོད་དོ།། དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། གསལ་རིག་གིས་སྟོང་ཞིང་རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་ནུབ་པའི་ཕྱིར། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་ལྔའོ།། དེ་དག་ལས་མངོན་སུམ་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གཉིས་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པས་ཁྱབ་ཅིང༑ རྗེས་དཔག །ཡིད་དཔྱོད། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པས་ཡུལ་འཛལ་བའི་ཚེ་རྣམ་བཅས་སུ་རྟོགས་ཞིང༑ སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་

ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།། ཡང་དེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ།། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་སྨྲ་དང་འདྲའོ།། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་

པས༏ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ་སྤྱངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་སྨྲ་དང་མཚུངས་སོ།། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ལ་བཀར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། སྨྲས་པ། རིགས་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་མཐུས།། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དཔེ་སྟོན་སྡེ་པ་ཡི།། རིགས་པའི་གསང་ཚིག་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པ་འདི༏༏ རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་མཛོད།། ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ༏ མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི༏ ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་

དོ།༔ གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པ་གཉིས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་བརྫུན་གྱིས་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྫུན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་འདྲ་ཡང་། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཞུགས་ལ། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད། རྣམ་བརྫུན་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་ལ་ཡང་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ

མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་པ༑ སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་གསུམ་ཡོད། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་དབུ་མའི་སྟོང་ཐུན་ལས། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཡོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བདེན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཁྲ་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། དྭང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲ་འཛིན་

དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ན་མིག་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་སྐྱེར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ༑ ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་གྲུབ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཆར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་སྣ་ཚོགས

གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པས་ལུགས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་བདེ་བ་གཟུང་བར་བྱའོ།། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་གཉིས། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།།

རྣམ་བརྫུན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་པ་དང་། དྲི་མེད་རྣམ་བརྫུན་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འཁྲུལ་སྣང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པས་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། དང་པོ་ནི༑ ས་སྡེ་ལྔའི་རྗེས་འབྲང་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སོ།། གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་ན་སེམས་ཙམ་པའམ་རྣམ་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་

གཞིའི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གདན་ལ་འབེབས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ།།

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ།། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་བུའོ།། བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི།
ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུའོ།། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
དབྱེ་བར་བགོད་ཀྱང་། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ན་
སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་
མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། བརྫུན་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་དོན་དམ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། ཡོངས་གྲུབ། དོན་
དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་མཐའ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་
འདོད་དོ།། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་།
ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར༑ བཙུན་པ་ཡིན་ན་བཙུན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བཙུན་པ་ཡིན་ཀྱང་བཙུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་དང་། མེད་དགག་གི་འཛོག་ཚུལ་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་མཐུན་ནོ༎ གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡོག་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུས་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡོག་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྫུན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ༎

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་༑ ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ༎ དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ནང་གི་བག་ཆགས་ལ་དམིགས་ཤིང་། རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན༑ གྲོགས་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་པོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞིག

ལ་འདོད་དོ།། དེ་ཡང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་གཉིས་ལས་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་ན་ཡོད་པས་མི་དགེ་བའང་མ་ཡིན་ནོ།། ཉོན་ཡིད་ནི། དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། འཇིག་ལྟ་ཤེས་དྲུག་གི་འཇོག་ཚུལ་སྤྱི་དང་མཐུན་ནོ།། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པས་ཁྱབ། རྣམ་བདེན་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་ལ། རྣམ་བརྫུན་པ་ལྟར་ན་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས༔ དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་

པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ༑༑ བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དེ་གང་རུང་མི་དགོས་ཏེ། འགོག་བདེན་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྩ་ཉོན་དྲུག༑ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད། ཐེག་དམན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། མཐོང་སྒོམ་གཉིས། མི་སློབ་ལམ་དང་ལྔའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ།། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་

དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་རྣམ་བཞག་བྱར་མེད་དོ།། འོན་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་པ་བསྒྲིངས་མི་བསྒྲིངས་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་འདོད་དོ།། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ༑༑༑ དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་ནས་ཡིན་གྱི། ལྷག་མེད་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་

ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། འོག་མིན་དུ་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། མིའི་རྟེན་ལ་འཚང་རྒྱ་བའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར༏ དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དང་༏ ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། ངོ་བོ་

ཉིད་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་དང་བཅས་ཁས་ལེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ།།

སྨྲས་པ། རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ།། རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ།། རྣམ་མང་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བཀོད་པ་འདིར།། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དགའ་བས་འཇུག་པར་རིགས།། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད། བཞི་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལྟ་བུ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུ། སྨྲ་བ་ཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ༏ གཞིའི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་འཚོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི།

སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་དང་། ཇོ་ཏྭ་རི་དང་། ལྭ་བ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཇོ་ཏྭ་རི་ནི་རྣམ་བརྫུན་དྲི་བཅས་པ་དང་མཐུན་ལ། ལྭ་བ་པ་ནི་རྣམ་བརྫུན་དྲི་མེད་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ།།

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི༐ གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ༐ ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར༐ དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ༐ རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་༐ ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ལས། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་

ནོ༑༑ དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཀྲུས་པར་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། བསྡུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞིར་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆུ་ཟླ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ཟླ་བུའོ།། ལུགས་འདིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ།། གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་༑ ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ།། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་ཡོད་ལ། མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ།། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཟུགས་

དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་བཞེད་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། གང་ཟག་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ།། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ནོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བརྩི་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི

ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱང་འདས་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འདོད་དོ།། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་ཡོད་དོ།། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་ཅིང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག

མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨྱོང་བར་བྱེད་ཅིང་། རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤྱང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤྱང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤྱང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨྱོང་བར་བྱེད་དོ།། དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་ཟེར་རོ།། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤྱངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུས་སྒོམ་སྤྱང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་དང་། སྒོམ་སྤྱང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་གསུངས་སོ།།། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྱངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ།། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུང་འདས་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་།

སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་སྐུའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྩོད་ཀྱི། གྲངས་ངེས་ལ་མི་རྩོད་དོ།། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་། བར་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེར་སྔ་མ་དང་འདྲའོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་འདོད་དོ།།། གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་ལ་ཐ་དགས་མེད་པས་རྟོགས

རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་དོ།། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་བཞེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར༑ འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ།། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

སླུས་པ། རང་མཚན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཞེད་པའི།། རང་རྒྱུད་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཀུན།། རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་འདི།། རང་ཉིད་མཁས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཟུངས་ཤིག་ཀྱི༑༑ ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད༑ འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ཟླ་གྲགས། ཞི་བ་ལྷ་ལྟ་བུའོ།། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་

རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས༔ དང་པོ་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཚད་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཙམ་སྒྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་དང༔ ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ།། དང་པོ་ནི༔ རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ༔༔ རྒྱུ་མཚན་ནམ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྐོག་གྱུར་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་བར་བཞེད་དོ།། གཉིས་པ་ནི། ཐ་

སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ།། དབྱེ་བ་སྔར་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་

པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ༑ རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ༑ སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས

རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག །དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག །ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། ཡུལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ༑ རི་བོང་རྭའི་དོན་སྤྱི། རི་བོང་རྭ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་སྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ།། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས

མེད་ཅིང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ།། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཆ་དང་༑ བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ།། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ལམ་ལྔ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ།། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱིས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་

འདི་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་དོ།། ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ།།

ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྒོམས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་བར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ།། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དང་། ཐ་མ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར༑ དེའི་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་

ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གདན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ལུས་པར་ཁེགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བཅིང་གྲོལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་ལ་བསྙོན་མེད་དུ་འཇོག་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་នོ།། དེང་སང་འགའ་ཞིག་ལྟ་བ་མཐོན་པོར་རློམ་སྟེ་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་ཞེས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གདན་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྲོའོ།། དེས་ན་སྲིད་པའི་ཕྱུན་ཚོགས་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་ཀླུབས་ལྟར་མཐོང་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་སྤྲངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིང་ལུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་བྱའོ།།

སྨྲས་པ། གཞུང་ལུགས་གསེར་གྱི་འཛིན་མར་ཡོངས་འཁྲིལ་ཚིག་དོན་གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ།། བློ་དམན་བྱིས་པའི་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྐྱེར་སྣ་ཚོགས་རིགས་པའི་ཀླབས་ཕྲེང་གཡོ།། རྣམ་མང་ལྟ་བའི་ཆུ་སྲུང་སྟོང་འཁྱིད་བློ་གསལ་གཉིས་སྐྱེས་རོལ་པའི་གནས།། ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་ཆུ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་སུ་ཡིས་

དཔོག༔ འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གྲུ་རྫིངས་ནི།། སྦྱོར་བྱུང་མཐུན་
པའི་རླུང་གིས་ཉེར་བསྐུལ་ཏེ།། གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་སོན་
པ་ལས།། ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་འཕྲེང་བ་དེང་འདིར་རྙེད།། གང་
དག་མཁས་མཆོག་བྲེ་བའི་མདུན་ས་རུ།། ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་
དགའ་སྟོན་སྤེལ་འདོད་ན།། རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་སྙིང་པོ་མདོར་
བསྡུས་འདི།། བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེན་བྱ་ཡིན།།
དེང་དུས་མཁས་རློམ་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་བརྗོལ་ཅན།། རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཡུན་
རིང་མ་སྦྱངས་པར།། རྙེད་བཀུར་བསྡུ་ཕྱིར་རྩོམ་པའི་བློས་གར་
གྱིས༔ ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་གང་དེ་ཨེ་མ་མཚར།། རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་
ལས་ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཅན།། ཤར་བས་ཉེས་བཤད་ཀུན་ད་
ཟུམ་བྱེད་ཀྱང་།། རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་ཆེན་པོ།།
ངོ་མཚར་དོན་གྱི་འཛུམ་དཀར་ཅི་ཡང་སྐྱོད།། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་
གཞུང་གི་བཅུད་བསྡུས་ནས།། རབ་འབྱམས་གྲུབ་མཐའ་གསལ་བྱེད་
བཀོད་འདི་ཡང་།། འཁྲན་སེམས་ཕྲག་དོག་དབང་གིས་མ་ལགས་ཏེ།།
རང་དང་སྐལ་མཉམ་བློ་གྲོས་འཕེལ་ཕྱིར་ཡིན།། ཚུལ་འདིར་འབད་
པ་ལས་བྱུང་ལེགས་སྤྱད་ནི།། ཟླ་བའི་འོད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་
དེས༔ འགྲོ་ཀུན་ལྷ་ངན་གཅོང་རོང་ལས་བསྒྲལ་ཏེ།། ཡང་དག་ལམ་
གྱིས་རྟག་ཏུ་དབུགས་འབྱིན་ཤོག །

ཅེས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྡུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་ཀུ་ཤྲི་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་དང་། དགེ་སློང་ངག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུལ་ངོར། བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཆུ་སྤྲེལ་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་ལ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཧྲ་མགྲིན་ཚེ་རིང་ངོ་།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡུམ་དོན་
ཡང་གསལ་སྒྲོན་མེ་བཞིན་དོན་བདུན་ཅུ་
ཟུར་དུ་བཀོལ་བའི་ལེགས་བཤད་བློ་
གསལ་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

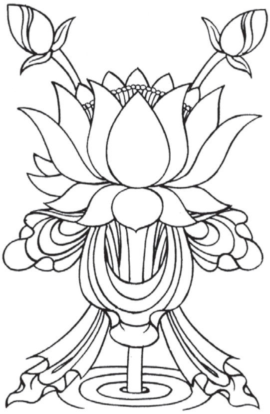

༄༅། །གང་གི་ཞད་བྱུང་ཐུགས་བསྐྱེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །སྐལ་
བཟང་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་མང་མདོ་སྡེའི་ཆོས་
འཁོར་བསྐོར་མཛད་པ། །འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་དབང་ལ་ཕྱག་
འཚལ༑༑ སྟོན་ཆེ་དགེ་སློང་བྱམས་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། །ད་ལྟ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མགོན། །མ་འོངས་སངས་རྒྱས་བྱམས་
པར་མཚན་གསོལ་ཏེ། །ས་གསུམ་འོད་ཀྱིས་འགེངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ༑༑ ཟབ་རྒྱས་ཡུམ་དོན་གངས་རི་ལ་གནས་ཤིང་། །མདོ་རྒྱན་གཞུང་
གི་རལ་ཆོགས་གཡོ་བ་ཅན། །འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བློ་གྲོས་སྟོབས་
རྒྱས་པ། །སྨྲ་བའི་སེངྒེ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །འཕགས་ཡུལ་
རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ནས་ངེས་དོན་གྱི། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་ནོར་
བུའི་ཚོགས་བླངས་ཏེ། །བོད་ཁམས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐོང་མཛད་
པ༑༑ ཆོས་ཀྱི་དེད་དཔོན་རྔོག་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ། །སྙིགས་མའི་དུས་
འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་མཛད་
པ་ཅན། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་དང་། །རྒྱལ་ཚབ་མཁས་
པའི་དབང་པོར་གུས་པས་འདུད། །གང་གི་དྲིན་ལས་མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་བཅས། །ཆ་ཙམ་གོ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་དར་མཛད་པ། །པཎ་ཆེན་
མཁས་པའི་དབང་པོར་ཕྱག་འཚལ་ནས། །དངོས་བརྒྱད་བདུན་ཅུའི་

རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ་གཉིས༔ དངོས་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པའོ།། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི།། ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད།། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ། རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། གྲོགས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ༑ གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས༑ མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་བཞི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།

དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་

གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད།

བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད།

བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་ན་བཞི། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་དོན་བདུན་ཅུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་བཤད་པ། སྦྱོར་བཞི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་དྲུག་བཤད་པ། ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བཤད་པའོ༎ དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་

མཁྱེན་པ་ཉིད།། ཅེས་པའི་བར་གསུངས། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག༑ ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་སྒྲུབ། འཇུག་སྒྲུབ། ཚོགས་སྒྲུབ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་ཤིང་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེ་གྲོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། གྲོགས་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད༑ བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་གསེར་ལྟ་བུ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཟླ་བ་ཚེས་པ་ལྟ་བུ། མཁྱེན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་པ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་མེ་ལྟ་བུ། སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་གཏེར་ལྟ་བུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་རི་ལྟ་བུ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྨན་ལྟ་བུ། ཐབས་

མཁས་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ། སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་ལྟ་བུ། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་བང་མཛོད་ལྟ་བུ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ། སྙིང་རྗེ་དང་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་བཞོན་པ་ལྟ་བུ། གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་དང་ལྡན་པ་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལྡན་པ་སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་ཡོད། གཞན་ཡང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྨོན་འཇུག་གཉིས་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་མང་། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི༔ སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་བྱ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག །དམིགས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པ། རྟེན་དཀོན་

མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ༔ ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ། ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ། སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ། སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་སྟེ་བཅུ་ཡོད། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི།། ཞེས་པ་ནས། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་པོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། རང་གི་རྟེན་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་

རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཅུ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་།། ཞེས་པ་ནས༔ དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ལྔ་པ་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས༔ ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་བྱ་བའི་གཞི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དགེ་སོགས་བཅུ་གཅིག༔ དེ་དག་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ།། ཞེས་པ་ནས༔ གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དྲུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། བྱང་སེམས་གང་གི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག །ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སེམས་ཆེན་པོ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ༔ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བདུན་པ་གོ་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ།

ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གོ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས།། ཞེས་པ་ནས། དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད།།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བརྒྱད་པ་འཇུག་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་རྩེ་སྦྱོར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒྲུབ། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་འཇུག་པ། འཕགས་ལམ་ལ་འཇུག་པ། ཚད་མེད་བཞི་ལ་འཇུག་པ། དམིགས་མེད་ལ་འཇུག་པ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་ལ་འཇུག་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འཇུག་པ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒྲུབ་སྟེ་དགུར་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། འཇིག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དགུ་པ་ཚོགས་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། རང་འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྱིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ། སྦྱིན་པ༔ ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ། ཞི་གནས། ལྷག་མཐོང་། ཟུང་འབྲེལ། ཐབས་མཁས། ཡེ་ཤེས། བསོད་ནམས༔ འཕགས་ལམ། གཟུངས། ས་བཅུ། གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་སྟེ་བཅུ་བདུན་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཅེས་པ་ནས། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཅུ་པ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༔ རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ། མཉམ་པ་ཉིད། སེམས་ཅན་གྱི་ཐོབ་བྱའི་དོན་དུ། འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ། ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་རྫོགས་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་

མཚན་ཉིད་དུ། རྣམ་མཁྱེན་དུ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་སྐེ་བརྒྱད་ཡོད། ས་མཚམས་དག་ས་པོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྒོམ་ལམ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྐེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རུང་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག །ཡུལ་ངེས་པ། ཁྱབ་པ། རང་བཞིན། བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་

ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྔ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ལྔ་རྣམས་ཉུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ། ས་མཚམས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི།། ཞེས་པ་ནས། མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་བསྒོ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་

བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༔ ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་རྗེས་གཉིས། ས་མཚམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ལྔ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༔ ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་མྱོང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ལམ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་བའི་ཡོན་ཏན། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པས་འདུད་པའི་ཡོན་ཏན། ནང་

གི་འགལ་རྐྱེན་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། ཕྱིའི་འགལ་རྐྱེན་ཕ་རོལ་གྱི་དུག་གམ་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རང་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དྲུག །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ།། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དྲུག་པ་མོས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། མོས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རང་དོན། གཞན་དོན། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བདུན་པ་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། མོས་པ་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་སྐྱོང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མོས་པ་སྦྱོར་ལམ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། མོས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉེར་

བདུན༔ ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྨོན་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ།། ཞེས་པ་ནས། བཀུར་བ་དང་ནི་བསྔགས་པར་འདོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བརྒྱད་པ་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༔ རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཅུ་གཉིས། ས་མཚམས་སྨོན་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན།། ཞེས་པ་ནས། བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དགུ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྨོན་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་ཐབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། རྗེས་སུ་ཡི་རངས་སྨོན་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་གི་དགེ་རྩ་ལ་ཡི་རངས་དང་། གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་ཡི་རངས་པའི་སྨོན་ལམ་གཉིས། ས་མཚམས་སྨོན་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས།། ཞེས་པ་ནས། སྨོན་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ༎ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཅུ་པ་སྒྲུབ་པ་སྨོན་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་

གསུམ༏ ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད༏ དབྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ། འབྲས་བུ་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ། བྱེད་ལས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ༏ གནས་སྐབས་དམིགས་པ་བདེན་མེད་ལ་གཏོད་པའི་སྒོམ་ལམ༏ མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་སྟེ་ལྔ། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད།། ཅེས་པ་ནས། གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད༐ ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཅུ་གཅིག་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག །སྤྲངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ས་བཅུའི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཅུ། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན༐ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་།། ཞེས་པ་ནས། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད།།

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་ཡོད་དེ། ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། སྙིང་རྗེས་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟེ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གཉིས་པ་སྙིང་རྗེས་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྙིང་རྗེས་ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་གཉིས་ལ་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ་རེ། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན།། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་

པར་འདོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ༑ ས་མཚམས་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་ན་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས།། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་།། ཞེས་པས་འཆད།

བཞི་པ་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། གཞི་ཤེས་གང་ཞིག །ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྔ། ས་མཚམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡི།། ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད།། ཅེས་པས་འཆད།

ལྔ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་རིགས་སུ་གནས་ཤིང་༑ ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད༑ དབྱེ་ན། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་གསུམ། ས་མཚམས་ཐེག་དམན་འཕགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་།། ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས།། ཞེས་པའི་བར་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཐོ༑༑༑ ཞེས་པས་འཆད།

དྲུག་པ་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྔ། ས་མཚམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད༑ དེ་དག་ནི། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད།། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད།། ཅེས་པའི་བར་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་འཆད།

བདུན་པ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ གཞི་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་པའི་གདོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་གདོད་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་སེམས་དཔའི་

རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ། ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ༔ ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རབ་ཏུ་རྫོགས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ། སྤྱོད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ། བྱ་བྱེད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ། དོན་དམ་པར་བྱེད་པོ་མེད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ༔ བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ། སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ། གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ། དཔེ་སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཅུ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ༔།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བརྒྱད་པ་བྱང་སེམས་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ༔ ས་མཚམས་གསུམ། གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་མཚོན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ལ་བདེན་པར་རློམ་པ་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད། དེའི་མཚན་མཚོན་ལ་བདེན་པར་རློམ་པ་མེད་པ། དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བདེན་པར་རློམ་པ་མེད་པ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་པར་རློམ་པ་མེད་པར་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད་དེ་བཞི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ།། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད།། ཅེས་པས་འཆད།

དགུ་པ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཤེས་བཟོད་བཅུ་དྲུག །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་བྱ་དགོས་སོ།། དེ་དག་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ།། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་།། ཞེས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བཞི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སོ་དྲུག་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན།།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ། སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ༑ སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་ཤར་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟེ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས།། ཞེས་པ་ནས།

སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད༑ དེ་དག་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས།། ཞེས་པ་ནས༑ དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་མྱོང་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དེ། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྦྱོར་བ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ༑ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ། རྫོགས་བྱང་ལ་ཉེ་བ། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བ། ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ། ཡུམ་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་སྐྱེས་བུར་གྱུར་པ། བདུད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ། དགེ་རྩ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེད་པ། དོན་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་སྒྲུབ་པ། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ། དོན་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན༑ ཡུམ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བཅུ་བཞི། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི།། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ།། ཞེས་པས་འཆད།

བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་རེའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མི་གསལ་ལ། ཤར་རྩེའི་ཊི་ཀ་གི་མཇུག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའམ། གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་དེ། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད༑ ཅེས་གསུངས། དབྱེ་ན་སྦྱོར་བའི་འགལ་རྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ༑ རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་ཉེར་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེ་དྲུག །ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ།། དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ།། ཞེས་པས་བསྟན།

ལྔ་པ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག །ལམ་

ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག །རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག །ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག །བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག །ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་དང་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་ཤེས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཤེས་པ། སེམས་བདག་མེད་པར་བསྡུས་པ་ཤེས་པ། སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་བ་ཤེས་པ། སེམས་མི་ཟད་པར་ཤེས་པ། སེམས་ཆགས་སོགས་དང་བཅས་པར་ཤེས་པ། སེམས་དེ་དང་བྲལ་བ་ཤེས་པ། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ། སེམས་ཆེན་པོར་ཤེས་པ། སེམས་ཚད་མེད་པར་ཤེས་པ༑ སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ། སེམས་བལྟར་མེད་པར་ཤེས་པ། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ། མཚན་མེད་ཤེས་པ། སྨོན་མེད་ཤེས་པ། སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་དང་། བདེན་སྟོང་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཤེས་

པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་མེད་པ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ། བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འདུ་མི་བྱེད་པ། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་བདེན་པར་མི་རྟོག་པ། རབ་དབྱེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ། ཡུམ་ལ་གུས་པ་དང་། ཡུམ་བླ་མར་ཤེས་པ། ཡུམ་མཉེས་པར་བྱས་པ། ཡུམ་མཆོད་པ། དོན་དམ་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པ། ཡུམ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ། དེ་ཁོ་ན་མ་མཐོང་བ། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་བརྗོད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་དང་། སྟོང་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་དང་། དོན་དམ་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ། འཇིག་རྟེན་ཕུང་པོའི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། དཔེ་མེད་པར་མི་མཉམ་པ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ། གྲངས་ཀྱིས་བགྲངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་ཆོས་

ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་སྟེ་སྡུག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཤེས་པའི་མཁས་པས་རིག་བྱར་ཤེས་པ། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པ། མངོན་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྦྱར་བ་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། དོན་དམ་པར་བྲི་གང་མེད་པའི་བདག་ཉིད། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཕྱིན་དྲུག་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ། རྟགས་གུས་ཀྱི་སྤྲོ་བས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཚོགས་གཉིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ། ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འགོག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་རིགས་དང་ལྡན་པའི་བདག་ཉིད། ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད། ཕྱི་ནང་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བདག་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་ཞེན་གྱི་རོ་མྱང་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཕན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་ཞི་བ་སོགས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་

མྱང་འདས་ལ་འགོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་འདོར་བའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ། འཁོར་འདས་དོན་དམ་པར་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་པའི་དཔུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ། གཞན་དོན་རྟོགས་པ་གླིང་གི་བྱེད་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱེད་པ། གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཐེག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དུས་མ་ཡིན་མི་བྱེད་པ་དང་བདུན། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་བཞིན་སྟོན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད༔ དེའི་རྟགས་གནས་ངན་ལེན་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། བླང་དོར་གྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི། སྒྲུབ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ། གཅིག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པའི་སྦྱོར་བ། ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བ། བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལྔ། གཞི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད༔ འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། གཟུགས་སོགས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། འཁྲུལ་གཞི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། དོན་དམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་ངོ་བོ་ཉིད། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བདུན་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། གང་གི་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ།། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དྲུག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྲུན་པར་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས༑ སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དྲན་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་ལམ་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྦྱོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྡུས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ༑ སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚོགས་ལམ་པའི་ཡོན་

ཏན་གསུམ་སྟེ་ལྔ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྨིན་ལ་སོགས།། ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོར་རྟོགས་དཀར་བཞེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བདུན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ༑ ས་མཚམས་གསུམ། གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱིས་ཆོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་བཞི། ས་མཚམས་སྦྱོར་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར།། ཞེས་པ་ནས། སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ༑༑ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བརྒྱད་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པ་སོགས་རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ། མཐོང་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་པ་གསུམ་ཡོད། སྦྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། དེ་

བཞིན་དུ། སྐྱབས་གསུམ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟད་པ། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ༑ རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པས་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ༑ སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ། རྟག་ཏུ་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པ། གོས་སོགས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་སྟེ། ཏྲོད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག །ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་མི་འབྱུང་བ། སེམས་ལ་གྱ་གྱུ་མེད་པ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་བསྟེན་པ། སེར་སྣ་དང་འཆལ་ཚུལ་སོགས་མེད་པ། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ། གཞན་དོན་དུ་དམྱལ་བར་འདོད་པ་སྟེ། རྩེ་མོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དྲུག །གཞན་གྱིས་དཀྲིར་མི་གཏུབ་པ། ལམ་གཞན་སྟོན་པ་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ༑ བཟོད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གཉིས། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པ་སྟེ། ཆོས་མཆོག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་གཅིག་དང་ཉི་ཤུའོ།། མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་ཀུན་བཏགས་ལྡོག་པ་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། དམན་ལམ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལྡོག

པ༔ བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་སྟེ་སྡུག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། གཞན་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མཁས་པ། རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་བཞི༔ ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ། རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྔར་བཞིན་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་སྔར་བཞིན་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ། དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྔར་བཞིན་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། སེར་སྣ་དང་འཆལ་ཚུལ་སོགས་ལ་སྔར་བཞིན་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ། ལམ་འབྲས་དོན་དམ་པར་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་པ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོས་གནས་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་ནུས་པའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་ཡོད། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་ལ་ཟབ་པ། འགག་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ། ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། སྤྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ། གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ། ཐབས་མཁས་ལ་

ཟབ་པའི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་བརྒྱད་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ཡོད༔ དེ་དག་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ།། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དགུ་པ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། ས་མཚམས་གཉིས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད༔ ས་མཚམས་དག་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་པ་ནས། ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཅུ་པ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༔ རང་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་འགྱུར་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་དགེ་རྩ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །གཙོ་བོ་ལོངས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ། བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས། ས་མཚམས་དག་ས་ཁོ་ནར

ཡོད། དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ།། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཅུ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །གཙོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདུད་བཞིའི་དགྲ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་གོམས་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་གོམས་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མར་གོམས་པ། རང་ཉིད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ། རྟོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་བཅུ། ས་མཚམས་དག་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི།།། ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་།། ཞེས་པ་ནས། རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྩེ་སྦྱོར། བརྟན་པའི་རྩེ་སྦྱོར། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་སྦྱོར། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༏ མདོ་ལས་རྟགས་བཅུ་གཉིས་གང་རུང་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོ་དེ། དྲོད་ཀྱི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བ་སོགས་རྟགས་བཅུ་གཉིས། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད༏༏ ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་རྣམ་འཕེལ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༏ མདོ་ལས་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པ་དེ། རྩེ་མོའི་

རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཛམ་བུ་གླིང་སོགས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་བས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ལྷག་པ་སོགས་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག །ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྙེད།། ཅེས་པ་ནས། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་བརྟན་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༔ མདོ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པ་དེ༔ བཟོད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་༔ ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གཉིས། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།། ཞེས་པ་ནས། བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཞི་པ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། ས་མཚམས་གཉིས། མདོ་ལས་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པ་དེ། ཆོས་མཆོག་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་ཆོས་མཆོག་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་

དག་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ཧིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

ལྔ་པ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྩེ་སྦྱོར་བཞི། ཡང་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་དང་།། ཞེས་པ་ནས། ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

དྲུག་པ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྩེ་སྦྱོར་བཞི། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་སོགས་དགུ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད། ས་མཚམས་ས་དང་པོ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད༑ དེ་དག་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། ས་

མཚམས་གཉིས། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྦྱོར་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་དེ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་སྨྲ་རྣམས་རྒྱུད་མར་གྲོལ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བརྒྱད་པ་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། འདིར་བསྟན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་པའམ། དེའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་དེ། འདིར་བསྟན་བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག༐ ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དེ་དག་ནི༐ དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། མཐར་གྱིས་པ།། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ། ཞེས་པས་འཆད། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་

རབ༔ སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན། ཆོས་རྗེས་དྲན། དགེ་འདུན་རྗེས་དྲན། གཏོང་བ་རྗེས་དྲན། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་དྲན། ལྷ་རྗེས་དྲན། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་སྦྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ས་མཚམས་གཉིས། མཚན་ཉིད་རང་རེའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མི་གསལ་ལ། ཤར་རྩེའི་རྩ་ཊི་ཀ་གི་མཇུག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ན། སྦྱིན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སྦྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་།། ཞེས་པ་ནས། མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

བཞི་པ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། སྐད་ཅིག་མ།། ཞེས་པ་ནས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྣམ་པ་བཞི།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད༔ སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག

སྦྱོར་བ༔ མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་སྦྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་།། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་སྦྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི། གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི།། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ཡི།། ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ནུས་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནི། རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད།། ཅེས་པ་ནས། དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་བཞིའི་ས་མཚམས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད། སྦྱོར་བཞི་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ལེགས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན༔ རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི།། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། ས་མཚམས་གཉིས། ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག །ལོངས་སྐུའི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་།། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ངེས་པ་ལྔ་དང་མི་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག །སྤྲུལ་སྐུའི་མཚན་ཉིད༔ དབྱེ་ན། བཟོ་བོ་སྤྲུལ་སྐུ། སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་སྐུ། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ༔ ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་བར།། ཞེས་པ་ནས། ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད།

བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ལ་ལྟོས་ནས་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད༑ དབྱེ་ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག །ཡང་ན་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས། ས་མཚམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་།། ཞེས་པ་ནས། རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན།། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ཞར་བྱུང་དེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ལའང་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་གསུམ༑ རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན༑ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་འགོད་པ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འགོད་པ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པ། སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པ། དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ལ་འགོད་པ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ༑ སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ། ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ། བདུན་པ་ལ་འགོད་པ། བརྒྱད་པས་བསྡུས་པའི་སྦྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ། བདེན་འཛིན་

མངོན་གྱུར་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འཚང་རྒྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་ལྷུན་གྲུབ་ལ་འགོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྲིད་པ་ཐ་མས་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་ཆུད་མི་ཟ་བ་ལ་འགོད་པ། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་འགོད་པ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད། དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི།། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད།། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ལེགས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། བརྒྱ་བྱིན་ཛ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་།། ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན།།། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་སྙན་བཞིན།། ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ།། ཞེས་དོན་བདུན་ཅུའི་

རྣམ་བཞག་འདི་ནི་མེ་ཕག་ལོར་བློ་གླིང་ཡིག་ཆ་རྣམས་པར་གསར་བསྐྲུན་བགྱིས་སྐབས་ཞུས་དག་པ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཆེན་རྫོ་རྗེ་འཆང་མི་ཉག་བཀྲ་ཤིས་སྟོང་ཐུན་དཔལ་བཟང་པོས་གཙོས་མཁན་ཁྲི་གཙང་པ་ཡེ་ཤེས་སྦྱིན་པ་མཆོག་དང་། རྒྱལ་པ་སློབ་ཟུར་རྒྱ་བློ་བཟང་འབྱུང་གནས༎ རྒྱུད་སྟོད་མཁན་ཟུར་མི་ཉག་ངག་དབང་ཕན་བདེ། རྒྱུད་སྟོད་བླ་མ་མི་ཉག་བློ་བཟང་ཡོན་ཏན། ཚུལ་ཁང་སྟོད་མཚམས་སྤྲུལ་སྐུ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ། སྤོམ་ར་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་བློ་ལྡན། རྒྱ་རོང་དགེ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་བསམ་འཕེལ། ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་མགོན་པོ། གུ་གེ་དགེ་བཤེས་རིག་འཛིན་བསྟན་པ། ཕ་ར་དགེ་བཤེས་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་བཅས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་བ་གསར་བུ་རྣམས་ལ་ཕན་ཕྱིར་པཎ་ཆེན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་དང་། ཇ་ཏེ་ཀ་སོགས་ལས་བཏུས་ཏེ་བགྱིས་པ་ཏྲེ་ཧོར་གཟིགས་སྐྱབས་རིན་པོ་ཆེ་ནས་པར་འདེབས་ཞུས་པའོ།། དེ་ཕྱིར་འཕགས་ཡུལ་སྦྲག་ས་ཆོས་སྒར་དུ་བློ་གླིང་མཁན་མཆོག་པདྨ་རྒྱལ་མཚན། དགའ་ཤར་མཁན་མཆོག་བློ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མཛད། གཞན་ཡང་བློ་གླིང་དགེ་བཤེས་ཆེ་དགའ་དང་དགའ་ཤར་བྱམས་པ་རབ་འབྱོར་སོགས་ལས་བྱེད་ཡོངས་ནས་བསྟན་པའི་གསོས་སྣན་དུ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སླར་

ཡང་པར་གསར་བསྐྲུན་སྐབས་འབྲས་ཏྲེ་ཧོར་གྲྭ་ངག་དབང་མཁྱེན་རབ་དང་དཔལ་ལྡན་གྲགས་པ་གཉིས་ནས་འདིའི་དཔེ་གྲངས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པ་པར་འདེབས་ཞུས་པའི་རྣམ་དཀར་འདིས་ཀྱང་ཕན་བདེ་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག །

འདིར་སྨྲས་པ། ཐུབ་གསུང་སྙིང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་ཡི་དོན།། ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་རྒྱན་གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན།། སླར་ཡང་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་དེའི།། སྙིང་པོའི་དོན་ཀུན་གོ་བདེར་བསྡུས་པ་འདི།། ལྷག་བསམ་འབད་བརྒྱུས་པར་དུ་བསྐྲུན་པའི་དགེས།། སྐྱེ་དགུའི་འདྲེན་མཆོག་ཐུག་ན་བཟློའི་དབུས།། དམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་བཞེད་དགུ་ལྷུན་གྲུབ་ནས།། འགྲོ་ཀུན་གཏན་བདེའི་དཔལ་ལ་རྟག་སྤྱོད་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་གོང་གསལ་རྒྱུ་སྦྱོར་གཉིས་ནས་ནན་གྱིས་བསྐུལ་བ་བཞིན་བློ་གླིང་མཁན་མིང་འཛིན་པ་པདྨ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྭངས་བས་སྨྲས་པའོ།། འདིའི་པར་ཡིག་འབྲས་ཉག་རེ་གྲྭ་ཕུན་ཚོགས་རབ་བརྟན་ནས་བྲིས་པའོ།། དགེ་ལེགས་འཕེལ།།

༄ དཔར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀྱང་།།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།།
དྲི་མ་ཡོངས་འཕྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།

དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུན་པོའི་མཐུས།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ།།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡིའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

༄ དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་བ།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་སྟོད་གྲྭ་ཚང་གི་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་དགེ་སློང་ དམིགས་བསལ་ཐུན་མོང་།

༡ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ཡར་འགྲོ།

༢ དགེ་སློང་གྲགས་པ་སྨོན་ལམ།

༣ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ཟླ་གྲགས།

༤ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་བློ་གྲོས།

༥ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་མགོན་པོ།

༦དགེ་སློང་བསོད་ནམས་ལེགས་གྲགས།

༧ དགེ་སློང་བསོད་ནམས་གླུ་སྒྲུབ།

༨ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་ཡར་འཕེལ།

༩ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།

༡༠ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་དཔལ་བཟང་།

༡༡ དགེ་སློང་བསྟན་འཛིན་མི་ཕམ།

དགེ་བཤེས་སྔགས་རམས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཕུན་ཚོགས།

ཊོ་བའི་ཝེལ་ཀི་སན་དང་སྐུ་ཞབས་རོལ་བི་ནང་མི།

Tobi Wilkinson and Mr.Rob family

སློབ་གཉེར་བ་རྣམ་པར་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་འདི་བཞིན་འདི་ག་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་སྐབས། དད་སྟོབས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་གོང་གསལ་སྦྱིན་པའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དཔར་སྐྲུན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོའི་མཐུན་འགྱུར་ཆ་ཚང་གནང་བར་སྙིང་ནས་ཡི་རང་དང་བཅས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་ཀུན་བདེ་བའི་རྒྱུ་རུ་འགྱུར་བར་སྨོན་ནོ།།

༄ [illegible]

སྲི་ཁྲིམ་སློབ་སྟོན་པ།	དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་།
སྲི་ཁྲིམ་འགན་ཁུར་པ།	དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་བློ་བཟང་ཀླུ་སྒྲུབ།
ལག་བསྟར་ཞུ་སྒྲིག་པ།	རྒྱངས་ཚང་བསྟན་འཛིན་རབ་བརྟན།
ཞུ་སྒྲིག་ལས་རོགས།	དགེ་བཤེས་འཇམ་གཅེས།

དཔར་བསྐྲུན་དང་དཔར་གཞི་སྒྲིག་མཁན།	རྒྱུད་སྟོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
མཐུན་འགྱུར་གནང་མཁན།	ཕྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལོའི་དགེ་སློང་དམིགས་བསལ་བ།
དཔར་ཁང་།	ནོར་བུ་ཧྲར་ཕྲིག དིལླི་གསར་པ།
དཔར་ཐེངས་དང་པོ།	ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢
དཔར་གྲངས།	༧-༥༠༠
དེབ་ཚད།	13.97 cm x 21.59 cm
ཡིག་གཟུགས།	རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་ཅན་གྱི་སྨོན་ལམ་དབུ་ཅན་གཉིས་པ།
ཡིག་གྲངས།	༤༢༠༠༠
མཉེན་ཆས།	Adobe InDesign CS3
རྒྱབ་ཤ།	དཀྱུས་མ།
སྤྱིའི་དེབ་ཕྲེང་།	ང་གཉིས་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔེ་རྟགས།	༩༧༨ ༩༣ ༨༤༨༣༩ ༧༡ ༠
རིན་གོང་།	ཧིན་སྒོར། 250/